

RMKE. 1031.

Chrlg.

1088

Uj és O.

KALENDARIOM

KRISTUS URUNK.

Születése után való

M. DC. LXVI.

ESZTENDŐRE

Kinek hossza, 365. napot foglal magában,

nagy szorgalmatossággal a Pósony, és annak

környél való helyeknek Meridianomjára

rendeltesett.

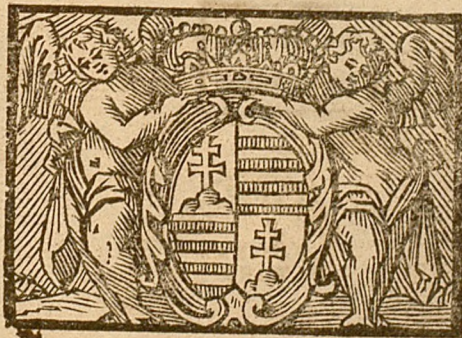
KÄRNERLIPOLD és MATE

AA. LL. & Philos. Baccal. akal.

Német, Magyar, és ezek szomszédságában

lévő országok szolgálatjára.

A Magyar Hiftoria, és fokadalmakkal együt

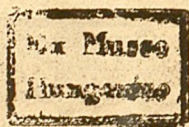


Nyomtatott Béchben, Kärner János és

Jakab, alsó Austriának könyw-nyomtatójánál.

2. Feb. 25 sunt Bronza arab ut
adot takosir Gy forintott, itom
29 Junij adot 38 J.

Illmo Comiti Dno Francisco de Na
dud Papibus Terra Fojnats Juris
Curia Regia Sacri Romanus Imperij
Equit. Collum Castellum Praefectum
et Siney Supr Comiti Praefectum
Alfo Lyndva de Homslyt Supr
Harsvitar Castellum m. t. uon
S. C. D. thl. Subimo, Conf. l. ar
am. t. ar. r. dno dno abfo.



Kristus Urupk. Születése után. M. DC. LXVI. Elszendő.

Melly 365. napi, és közel 6. orás, világ teremtése után 5628. A közönséges viz-özön után 3978. Roma Városának epulése után 2416. A Római Kalendariom meghuyitása után 84. Az első **Ricodolphus** Császár birodalmának kezdeti után 394. estendőben, Az hires neves Austriai házból való Császárság tartása után 228. Az hatalmas, és fölséges **LEOPOLD** Romai Császárságra vélasztása után 8. Magyar-Országi Kyráliságra koronaztatása után 10. Czeh-Országi Kyráliságra koronaztatása után 9. estendőben. Az Arany szám 14. Epacta 24. Indictio Romána 4. Vasárnap bört az uy. kalendariomba **C** az óba **G**. Karáczon és Farsáng közöt az uy kalendariomba 10. hét és 2. nap. az ő 8. hét s. 6. nap.

A-plánétak, és jegyek magyarázata, mellyekkel eb.

ben a-kalendáriomba élnek.

Vyságh	☉	Eret vágni job	☿
Első negyed	☾	☾	☾
Hold tölte	☾	☾	☾
Utolsó negyed	☾	☾	☾
Eret vágni jó	☾	☾	☾

Az Plánéták és constellatiók jedzése

Saturnus	♄	Venus	♀	Együtt való létel	♂
Jupiter	♃	Mercurius	☿	Három szegletben	△
Mars	♂	Hold	☾	Négy szegletben	□
Nap	☉	Ellenben való létel	☾	Hatszegletben	✱

Az tizenket Egh-bél. jelek

Kos	♈	V	Bika	♉	☿	Kettős	☿
Rák	♋	☿	Oroszlány	♌	☿	Szüz	♍
Mérték	♊	☿	Skorpio	♏	☿	Nyilas	♐
Bak	♐	☿	Viz-öntő	♑	☿	Halak	♒

Januarius XXXI. Bold. Afzszony hava.

Kristus urunk környúl mezelkedéséről, Sz. Luk. 2. ref.

1 a Kis Karácson,	szározt be menete-	22 f Abraham
2 b Abel	le lefzen az uj	23 g Isaac
Midőn meg hale Herodes Király, Sz. Matt. 2.		
3 c Enok	esztendőnek	24 a Adam Ev
4 d Titus Pásp.	fogyatkozása	25 b Karácson.
5 e Telesforus Pá.	10. or. e. e.	26 c Sz. István.
6 f Vizkerest,	bol. Afz. havanak.	27 d Jan. A.
7 g Nicetas Pásp.	havas szellő	28 e Aprozento.
8 a Lucianus mart.	havas	29 f Sz. Tamas.
9 b Basiliska Sz. üz		30 g David Kir
Mikor Iesus 12. Esztendő lett Golna, Sz. Luk. 2. ref.		
10 c Nikanor m.	Az hidegh egy vol-	31 a Sylvester

JANUARIUS

11 d Higini. Páp.	na szénkevefs hat-	1 a Kis Karácz.
12 e Arkadius m.	tat hagy zavaros	2 b Abel
13 f Hermillus m.	11. or. e. e.	3 c Enok
14 g Felix Páp	Nap 8. ora.	4 d Titus Pásp.
15 a Remete Sz. P.	Δ h szél	5 e Telesforus
16 b Marcellus	fölyhős havas fö-	6 f Vizkerest.
A. Kána Galileai menyegzőről, Sz. Jan. 2. ref.		
17 c Antal Apá.	lyhök sürü köd e-	7 g Nicetas
18 d Sz. Péter. Szé.	rősho harmat	8 a Lucianus
19 e Marius mart.		9 b Basiliska
20 f Fab. és Seb.	10. or. del. vt.	10 c Nikanor
21 g Agnes Sz. üz	22. 10	11 d Higinius
22 a Vincze mart.	Nap 8. or.	12 e Arkadius
23 b Alamis. S. Ja.	egésztelen mére	13 f Hermillus.
Mikor le-jött Golna Iesus az heggyről, Sz. Matt. 8. ref.		
24 c Timot. Pá.	tékletes lagy szél-	14 g Felix
25 d Sz. Pál Ford.	lő havas	15 a Rem. S. P
26 e Policarp. Páf.		16 b Marcellus
27 f Aran. sz. S. J.	1. ora. del ut.	17 c Antal Ap.
28 g Karoli mart.	közep szerű hideg-	18 d S. Pé. Szé.
29 a Valerian Páf.	gel	19 e Marius
30 b Adelgundis		20 f Fab. és Seb.
Be menőn Iesus az hajóba ködötik eörer, Sz. Matt. 8. ref.		
1 a Marcel. Af. 22	havas	21 g Agnes

17 Feb. hortak Egy Jertifikacio
Tronokj B. L. G. S. Endra koratut
M. h. is György Istancigara

17 Febru. adot Janas ki fil Palam
ab Saporossak
9 Jan. Istvan V. b. l. j. andras n. u.
kert. f. k. h. n. p. n. t. p. n. f. t.

14 Jan. indult U. n. o. Naga imid Tron
f. n. b. l. k. n. g. j. l. o. r. f. a. g. s. f. l. k. e. d. u. t. a. n.

23 Jan. k. u. l. d. o. k. u. n. k. b. i. e. p. o. r. a. d. U. n.
o. Naga utan o. l. o. m. T. a. l. a. t. H. o. m. m. i. a. t.

20 Jan. M. o. n. t. k. l. U. n. o. Naga b. i. e. p. o. r. u. l.
L. e. n. g. j. l. o. r. f. a. g. s. f. l. k. e. d. u. t. a. n.

29 Jan. V. i. l. l. e. k. f. l. k. a. t. a. m. a. t. b. i. e. d. o. k.
u. g. y. a. n. a. k. k. o. r. u. o. t. t. k. b. o. t. m. a. l. a. e. r. o. t. T. u. r. n. a. r. a.

15 Feb. j. u. t. b. e. i. d. i. T. o. r. o. n. o. r. o. n. b. e. n.
K. a. t. o. r. j. U. n. o. Naga m. a. t. t. e. j. a. n. a. l.

20 Jan. P. o. t. o. r. U. n. o. Naga
15 Feb. M. o. n. t. k. l. Z. o. r. o. n. j. U. n. T. r. i. n. i. t. a. t.
b. u. l. K. o. r. d. i. n. a. r. a. m. a. g. a. k. f. e. k. e. r. o. k. o. n.
a. z. L. o. n. a. s. s. a. p. i. n. i. g. s. i. m. i. d. a. t. U. g. a. n.
S. a. b. n. i. a. f. e. l. u. l.

9 Mar: Szertak Un v Naga bu bit
 Lingyit orfolyat Eset Unnak Holott
 v Andorjally Unnak

4 July Unatt fül E. J. H. e. f.
 matt

Februarius XXVIII. Böyt elö hava

1 d Ignacz Püsp.	22 a Vincentij.
2 e Gyert. S. B. Afz.	23 b Alam. S. Ja.
3 f Balaz Püsp.	24 c Timoteus
4 g Veronica Afz.	25 d S. Pál. for.
5 a Agata Szüz.	26 e Polikarpus
6 b Dorotya. Szüz.	27 f Arany Sza.

Az jo Magrud es Konkolyrul, Sz. Matt. 13. refzeben.

7 c Romual Ap.	28 g Karol m.
8 d Honoratus	29 a Valeri
9 e Apollonia Szüz.	30 b Adelgund.
10 f Scholastica	31 c Marcel.

FEBRUARIUS

11 g Eufrosina	1 d Ignatz Püf.
12 a Eulalia Szüz.	2 e Gyert. S. B.
13 b Benignus m.	3 f Balaz püsp.

Hasonlo mennieknek Orszaga, Sz. Matt. 15. refzeben.

14 c Balint. ma.	4 g Veronica
15 d Faulstinus ma.	5 a Agatha
16 e Juliana	6 b Dorotya
17 f Constantinus	7 c Richardi
18 g Concordia	8 d Helena
19 a Gabinus m.	9 e Apollonia
20 b Eucharis	10 f Scholast

Hasonlo mennieknek Orszaga az Czeled. Sz. Matt. 20. refze

21 c Septuages.	11 g Septuages.
22 d Ufzögös Pet	12 a Eulalia
23 e Seren. Böyt	13 b Castorn
24 f Mattyas Apo.	14 c Balint
25 g Victor mar.	15 d Faulstin.
26 a Sandor. Püsp.	16 e Juliana
27 b Julian	17 f Nicefo.

Ki mene a mag Setto el Settni az o mago. Sz. Luk. 8. refze.

28 c Sexagesima	18 g Sexages.
-----------------	---------------



Martius XXXI. Böyt más hava.

1 d Albinus	hives reggeli	19 a Gabinus
2 e Simplicius	szellő	20 b Eacharius
3 f Kunigund. Szű	széles ü-	21 c Eleonora
4 g Kásmir Conf.	dők	22 d Uszóg. S. P.
5 a Fridericus	9. or. e. u.	23 e Serenus
6 b Victor márt.	boyt más hava-	24 f Mattyas
<i>Fölve lefus az. tizenket tanítva: es monda, Sz. Lud. 18.</i>		
7 C Onniquazefi	II	25 G Quinquas
8 d Philemon	homályos fölyhők	26 a Emanuelis
9 e Farsang	szép szemmel	27 b Farsang
10 f Ham. Szer.		28 c Ham Szer.

MAKTU S.

11 g Eutym. Püsp.	néz a nap	1 d Albinus.
12 a Gergel Pápa	szél vész	2 e Simplicius.
13 b Sz. Gellier.	11. or. e. u.	3 f Kunigundis.
<i>Akkor lefus az. Puztaban uterék. Sz. Matt. 4. refze.</i>		
14 C Inyocavit	hó víz	4 G Inyocavit
15 d Zacharias	hideg köcsös	5 a Fridericus
16 e Heribertus	űdö.	6 b Victor mar.
17 f Kantor Böyt	tiszta	7 c Kantor
18 g Eduard.	8. or. e. ut.	8 d Filemon m.
19 a Ioseph Böyt	8. or. e. ut.	9 e Negyven
20 b Urbitt. Böyt		10 f Cajus
<i>Kristus Vrank sz. ne Galloz. ásarul. Sz. Matt. 17. refze.</i>		
21 C Reminiscere	kikelet kezdete	11 G Reminisc.
22 d Octavianus	Első	12 a Gergely
23 e Fidelis márt	fölyhős homályos	13 b Sz. Gellier
24 f Gabriel Arch.	es igen	14 c Matildis
25 g Gyum. olt. B.	sötet	15 d Longinus
26 a Eman. márt.	száraz	16 e Heriberus
27 b Hubertus	10. or. e. ut.	17 f Gertrudis
<i>Es őrdögör sz. Gal. es néma Gala. Sz. Luk. 11. refze.</i>		
28 C Oculi	száraz	18 G Oculi
29 d Eustachius	lagy szellő	19 a Ioseph.
30 e Quirinus	szép kikelet	20 b Urbittus
31 f Amos Profet.	napia	21 c Benedek












































Ad modum Rucendo in
 Christo Patri Jacobo
 Annula abbattj B. a
 te Maria Virginis di
 rupibus Sekalka poci
 statis I. su Rectorj
 Tr. P. m. y. entis. R.

Aprilis XXX. Sz. Geórgy hava.

1 g Hugo			szép	22 d Oßavian.
2 a Paulai Ferencz			* b o 8	23 e Fidelis m.
3 b Pongracz				24 f Gabrie. A.
Iesus ör keiserrel ör ezer embert be tölte, Sz. Ian, 6 refz.				
4 C Lutare			2. or. e. után	25 GL. Gy. o. B.
5 d Vincen. Conf.			szent Györ. hava:	26 a Emanuelis
6 e Coelestinus			szellős	27 b Huberti
7 f Epiphanius			hidegeb	28 c Eustachij
8 g Herodianus			ho harmat	29 d Roberti
9 a Procopius m.			alharatlan	30 e Quirinus
10 b Ezechiel			Aprilis.	31 f Guido

APRILIS.

Ki fadd meg-engem köz. I. lesek a. b. k. r. ö. l., Sz. Ian. 8. refz.

11 C Judica			lágú üdö	1 G Judica
12 d Julius Papa			o. or. e. ut.	2 a Paulai Fere.
13 e Euphem.			szomorú	3 b Adolphus
14 f Tiburtius			Nap 13. ora.	4 c Sofimus.
15 g Olympus			esős fölyhök	5 d Vince Conf.
16 a Anasztasia			havas szellő	6 e Guilielm.
17 b Anicetus			hided kö eső	7 f Epiphanius
Mikor Iesus Jeruz. alembez. kőzelgetet Golna. Sz. Márt. 2 I.				
18 C Palmarum			szél	8 G Palmarum
19 d Timon Diac.			3. or. e. c.	9 a Procopij
20 e Sulpitius				10 b Ezechiel
21 f Anselmus				11 c Eustorg.
22 g Nagy Chótör			igen meleg	12 d Nagy Chöt.
23 a Nagy Péntek			szép kikeletbéli	13 e Nagy Pén.
24 b S. Geórgy m.			üdö	14 f Tiburtius
Kristus Vrank föl tam. idásárl, Sz. Mark. 16. refz.				
25 C Husvet Nap			2. or. e. c.	15 G Husv. nap
26 d Husvet hetfő			szép nap	16 a Husv. her.
27 e Husvet kedd			fölyhős szo-	17 b Hus. kedd
28 f Vitalis márt.			morvab nap	18 c Vitalis m.
29 g Robert. Apt.				19 d Ursmar.
30 a Eutrop. Pásp.				20 e Sulpit. m.

Majus XXXI. Pünkösdi hava.

1 b Sz. Phil. és Ia.	hideg	21 f Anselmus
Minden este volna szombat. napon egy sz. er.		Sz. Ian. 20. ref.
2 c Quasi modo	futo	22 G Quasi modo
3 d Gan. Ker. fel.	folyhok	23 a Adalberti
4 e Monika	6. or. e. e.	24 b Georg.
5 f Gotthard.	Pünkösdi havi	25 c S. Mark. E.
6 g S. Jan. ant. Por.	nagy meleg	26 d Kletus Pa.
7 a Stanisl. Püsp.	szep,	27 e Anastas.
8 b S. Mihaly jele.	Kedves Pünkösdi	28 f Vitalis m.
Monda Iesus, en vagyok az. jó Pastor, Sz. Ian. 10. ref.		
9 c Misericordi.	havi napok	29 G Misericordi.
10 d Gordiani	foly hos es	30 a Eutropij
		MAIUS.
11 e Mamert.	7. esfsós. or. e. v.	1 b Phil. és Jac.
12 f Pongráz m	Nap. 15. ora.	2 c Atanasius
13 g Servarius	alhatatlan	3 d Kereszt. fel.
14 a Corona	szekkel,	4 e Floriani
15 b Sofia Sz. üz	első	5 f Gotthard.
Egy kevesse es már nem latrok engem, Sz. Ian. 16. ref.		
16 c Jubilate	esfsós es	6 G Jubilate
17 d Torpet.	szekes	7 a Stanislai
18 e Liberius	11. or. e. e.	8 b S. Mihaly jele.
19 f Pudenciana	melegbb.	9 c Nazi. Gerg.
20 g Bernardus	az II.	10 d Gordian.
21 a Helena.	első,	11 e Mamert.
22 b Julianus	kedves	12 f Pongráz
Ahoz, mégyek a ke engem küldött, Sz. Ian. 16. ref.		
23 c Cantate	napok	13 G Cantate
24 d Joanna	hives	14 a Coronati
25 e Urban.	7. or. e. ut.	15 b Sophia
26 f Beda	szél vész	16 c Ubaldi
27 g Boëtius	Zurzavar az	17 d Torpeti
28 a V Vilhelm.	melegseg	18 e Lierius
29 b Maxim.	nagyobbodik	19 f Potetiana
Ha mit kerendetek az Aranyt el en Neveben, Sz. Ian. 16.		
30 c H.	reggeli harmat	20 G Körösk.
31 d Petronill.	meleg	21 a Constanti

14 Maj küldöt őj uanj bapa
turnara / Se. mihaly nara k. b.
bogy b. bodulkyanak

Yütt : l Pinter felsige
77 luntt bronratt

Junius XXX. Sz. Iván hava.

1 e Pamphilus m.	szép nap	22 b Apelles
2 f Marcellus	4. or. c. ut.	23 c Desideri.
3 g Urme: me:	Sz. Iván haviának	24 d Ur. me: me.
4 a Cyrus	✠	25 e Joanna
5 b Bonifaci. Páf.	✠	26 f Beda Con.
Mikor el jöved az Vigasztalo kis en kálldok, Sz. I. 15. 15.		
6 c Exaudi	✠ kö első	27 G Exaudi
7 d Sabinus m.	✠ szép	28 a Wilhelm
8 e Medardus	meleg üdö	29 b Maxim.
9 f Primus mart.	széles,	30 c Felix
10 g Onophrius	3. or. c. e.	31 d Petron.

JUNIUS

11 a Barnabas.	meleg üdö	1 e Pamphilus
12 b Basilides Bóyt	az meleg hatrab	2 f Marc.
Ha ki beret engem az. en befedemet meg tartya, Sz. I. 14.		
13 c Pünkösdi nap	✠ hadgy	3 G Pünkösdi
14 d Pünkösdi het.	Nap. 15. or.	4 a Pünk. he
15 e Pünkösdi ked.	folyhós	5 b Pünk. ked.
16 f Kantor Bóyt.	8. or. c. ut	6 c Kantor Bóyt
17 g Isaurus m.	megh marad.	7 d Sabinus m.
18 a Marcellibóyt	✠ szép üdö	8 e Medardus
19 b Gyafresbóyt	✠ 24	9 f Primus
Ennekem adatot a-hat alem menyekben, Sz. Matt. 28.		
20 c Sz. Harom.	Nyár kezdődik.	10 G Haroms.
21 d Aloys. Gon.	✠ az	11 a Barnab.
22 e Paulinus Páf.	✠ folyhóket	12 b Basilides
23 f Zent. m. Bóyt.	hayt	13 c Pad. S. Ant.
24 g Ur. Nap. Kó:	11. c. e.	14 d Ur. Nap.
25 a Gallikan. m.	kis szél vesz	15 e Vid mart.
26 b Janos, és Pal	✠ hives	16 f Iustina
Egy ember nagy Sácserát berze, Szent Luk. 14. ref.		
27 c S. Láz.	mertékkletessen	17 G Isaurus
28 d Leo Bóyt	marad es	18 a Marcel.
29 e S. Pet. és Pal	jobbul az	19 b Gyafra
30 f Martialis m.	✠ meleg	20 c Sylverius

Julius XXXI. Sz. Iakab hava

1 g Aaron Pápa	XX	Sz. nának való ú	21 d Aloyfius
2 a Bold. Af. Lár.	XXI	10. or. e. (dó)	22 e Paulinus
3 b Elogius m.	XXII	✠ ✠ ✠	23 f Zenon m.
<i>Közelgerne: Gala Iosuhoz a. Publikannók, Sz. Luk. 15.</i>			
4 C3 Orlé Pásp.	XXIII	meleg üdö	24 G3 Ker. S.I.
5 d Demetrius	XXIV	kedves Nyari	25 a Gallikan.
6 e Esaias Prof.	XXV	üdö	26 b Ian. és P.
7 f Vilibald. Páf.	XXVI	Szellős	27 e S. Lázlo
8 g Kilian márt.	XXVII	első főlyh hók	28 d Leo Pápa.
9 a Anatol. Szűz	XXVIII	6. or. e. e.	29 e S. Pet és P.
10 b Hét Attyafi.	XXIX	□ ♀ □ ♀	30 f Martial. m.

JULIV.

Mester egész éjszaka munkálkodtunk és semmit, Sz. Luk. 5.

11 C4 Pius Pápa.	XXX	Nap. 15. ora.	1 G4 Aron Pa.
12 d S. Margit.	XXXI	megis hives,	2 a Bol. A. Lár.
13 e Nabor márt.	XXXII	✠ ✠ homalyos	3 b Elogius m.
14 f Bonaventura	XXXIII	✠ nap. kezdő.	4 c Orlé Pásp.
15 g Apóst. el. ofz.	XXXIV	♂ ♀ ♂ ♀ igen	5 d Demetrius
16 a Faustus márt.	XXXV	6. or. e. e.	6 e Esaias Prof.
17 b Elek Conf.	XXXVI	meleg, első.	7 f Vilibaldus
<i>Hogy ha fellyeb nem bövelkedik a ti igazságatok, Sz. Matr. 5.</i>			
18 C5 Simfor. fia.	XXXVII	re változik,	8 G5 Kilianus
19 d Epafra. P.	XXXVIII	✠ szellős	9 a Anatolia
20 e Ilyés Prof.	XXXIX	△ ♀ hives	10 b Hét Att:
21 f Praxed. Szűz	XL	kedves	11 c Pius Pápa
22 g S. Mari. Mrg.	XLI	✠ 22. 22.	12 d S. Margar.
23 a Apollinaris	XLII	4. or. e. e.	13 e Nabor m.
24 b Kristin. Böyt	XLIII		14 f Bonavent.
<i>Sz. anóm a. fereget, mert imé harmad napja, Sz. Mark. 8.</i>			
25 C6 S. Iakab A.	XLIV	szel vész	15 G6 Apóst.
26 d S. Anna Afz.	XLV	Zurzavar	16 a Faustus
27 e Papraleon m.	XLVI	közep szeru me-	17 b Elek Conf.
28 f Nazarius m.	XLVII	leg hives és hideg	18 c Simf. fiav.
29 g Marta	XLVIII	nap	19 d Epafra
30 a Abdon márt.	XLIX	kis Assony hava:	20 e Illies Prof.
31 b Ignatius Loj.	L	4. or. e. v.	21 f Praxedis

12 Aug: ment a Mardo tizedgi.

Augustus XXXI. Kis Afzony hava.

Ojjatok magatokat az hamis profetáktól, sz. Matt. 7.

1 C Vafas S. Pét.	szép nap	22 G Ma. Mag.
2 d Portiunkula	ennek az holnap-	23 a Apollin.
3 e István első m.	nak kezdetin,	24 b Kristina
4 f Domonkos	De első	25 c S. Jakab A.
5 g Havi B. Afz.	folyhó ket	26 d S. Anna
6 a Urfzinye vált.	hait	27 e Pantaleon
7 b Donatus Pásp.	10. or. e. e.	28 f Nazarius
Az hamis sáfarról, sz. Lukacz 16. ref.		
8 C Cyriakus	első csöpök hi-	29 G 8 Marta
9 d Romanu. Böyt	ves szel-	30 a Abdon
10 c Lörincz mar.	lővel	31 b Ignat. Lo.

AVGVSTVS.

11 f Sufanna Szűz	szép nap	1 c Vafas S. Pét.
12 g Kára Szűz	folyhó	2 d Portiunkul.
13 a Hyppolit. m.	Nap. 14. or.	3 e István első m.
14 b Euseb. Böyt	6. or. e. ut.	4 f Domonkos
Midőn el-közelgetne Iesus Iersalemhöz, sz. Luk. 19. ref.		
15 C Nagy Bold.	naponkent valo	5 G 9 Havi B. A.
16 d Hyacinthus	mendör-	6 a Urfzinye
17 e Liberatus	gésekkel,	7 b Donatus
18 f Agapitus m.	meretekletes	8 c Cyriakus m.
19 g Julius mart.	száraz	9 d Romanus
20 a István Kiraly	első folyhó-	10 c S. Lörincz
21 b Bernardus	ket hayt.	11 f Sufanna
Ket ember mēne-fől a Templomba hogy, sz. Luk. 18. ref.		
22 C 10 Timot.	9. or. del. ut.	12 G 10 Klara S.
23 d Zake: Böyt	lanak vege.	13 a Hyppol. m.
24 e Bertalan Ap.	22. sz.	14 b Eusebius
25 f Laios Kiraly	alhatatos	15 c Nagy B. A.
26 g Zeferinus Pa.	szél	16 d Hyacint.
27 a Rufus Pásp.	alhatatlan	17 e Liberatus
28 b Agofton Dok.	űdök	18 f Agapitus
Ki mēven Iesus a Tyrus határából, sz. Mark. 7. ref.		
29 C 11 S. Ján: pia.	3. or. e. e.	19 G 11 Iulius
30 d Felix és. A.	Szen, Miha: havá:	20 c István Kir.
31 e Amatus Pásp.		21 b Bernard.

September XXX. Sz. Mihály hava.

1 f Egyed Apat.	homalyos,	22 c Timotheus
2 g Antonius Páf.	es sürü	23 d Zakeus
3 a Mansuetus Páf.	† folyhók	24 e S. Bertal.
4 b Rosalia Szüz	† hives	25 f Lajos Kir.
Boldog: a semek mellyek látrják a mikor	† 5. or. e. ut.	26 G12 Zeferin.
5 C11 Bertinus	† hives regge	27 a Rufus
6 d Zach. Prof.	† jo meleg	28 b Agoston
7 e Regina Szüz	† szél.	29 c S. Ian. nia.
8 f Kis Afzfzon.	† véfz	30 d Felix es Ad.
9 g Gorgonius m.		31 e Rufina Afz.
10 a Tolent. S. Mi.		
SEPTEMBER.		
11 b Protus mart.	† Nap. 12. or.	1 f Egyed Apat.
Mikor Iesus Ierusalembe menne, Sz. Luk. 17. ref.		
12 C13 Hieronid.	† szép nap.	2 G13 Antonius
13 d Macrob.	† 7. or. e. c.	3 a Mansuetus
14 e S. Kerezt m.	† kedves	4 b Rosalia
15 f Kantor Böyt	† mértékletes,	5 c Bertinus
16 g Kornel.	† alhatatlan	6 d Zacharias
17 a Lambe. Böyt	† első folyhóket	7 e Regina Szüz
18 b Richar. Böyt	† hayt.	8 f Kis Afzfzon.
Semek két Vrnak nem szolgálhatt, Sz. Matt. 6. ref.		
19 C14 Januar.	† folyhós	9 G14 Gorgon.
20 d Eustach. Böyt	† mertekletes	10 a Tollentin.
21 e S. Matth. Ap.	† 1. or. e. ut.	11 b Prothus
22 f Moritz mart.	† Nap. es 4	12 c Hieronid.
23 g Linus Papa	† az 5.	13 d Macrobius
24 a Gellerd Páf.	† az 6.	14 e S. Kereszt.
25 b Cleofas (nar.	† kezdődik	15 f Nikomcd.
Megyen Gala, Iesus Naim Gárásába, Sz. Luk. 7. ref.		
26 C15 Cyprian.	† szép nap	16 G15 Kornel.
27 d Koz. és De.	† meleg	17 a Ferencz
28 e Wenceslaus	† 0. or. e. ut.	18 b Sofia
29 S. Mihál Arch.	† Szőlőnk yalo	19 c Kant.
30 g Hieronym.	† üdö első	20 d Eustachij

allam kottam Nojdroni
 ekij Laptlo Urannak liöl
 rön R O
 Allam Cwringan ekij Andras
 Urannak R. S.

27 xbris jut ingb liam
 i Nagy Lang. Cor Jang
 k. jdi Trind. suben.

R 37 / 89
R 22 / 21

1 a Remigius Püf.	II mértékletes	21 G 18 Matthäus
2 b Leodegarius	meleg szél	22 f Moritz m.
Iesus sz. - kőrszögőst gyogyít vala, sz. Luk. 14. resz.		
3 C 16 Kandidus	szép nap.	23 G 16 Linus
4 d S. Ferencz	☾ ☽ ☼	24 a Geller.
5 e Placidus mart.	☾ 3. or. e. e.	25 b Cléofas
6 f Bruno Conf.	elsőte hailan-	26 c Cyprianus
7 g Markus Papa	do	27 d Koz. cs.D.
8 a Brigitta Afz.	első	28 e Venceslaus
9 b Dienes Püf.	homályos	29 f Sz. Mihali
Tórolának Iesühöz az Sadduceusok, sz. Matt. 22. resz.		
10 C 17 Gereon	hivés	30 G 17 Hieron.
OCTOBER		
11 d Placida	reggel	1 a Remigius
12 e Maximilian.	Nap, 10. or.	2 b Leodegar.
13 f Kalman mart.	2. or. e. e.	3 c Kandidus,
14 g Kalixtus	tiszta és hives	4 d S. Feren.
15 a Aduiga Afz.	szellő	5 e Placidus m.
16 b Gál Apat.	mértékletes,	6 f Bruno Conf.
Be menven Iesus az hajócz kában, sz. Matth: 9. resz.		
17 C 18 Florentin.	az meleg meg	7 G 18 Mark. P.
18 d Lukách Ev.	szűnik első	8 a Brigitta Afz.
19 e Pelagia Szűz	főlyhók	9 b Dienes
20 f Maximus m.		10 c Gereon m.
21 g Orsola Szűz	3. or. e. e.	11 d Placidus
22 a Maria Salom.	alhatatlan	12 e Maximil.
23 b Severinus	a 2. sz. nap.	13 f Kalman m.
A király emberről ki megyegz őt szerz az síjának, sz. Matt. 9.		
24 C 19 Aretas m.	abban marad	14 G 19 Kalixt.
25 d Kriszant.	közep szerű me-	15 a Adviga
26 e Demeter	leggel	16 b Gál Apat.
27 f Sabina Böyc.	9. or. e. ut.	17 c Florentin.
28 g S. Sim. Jud.	Sz. Andras havá.	18 d Lukách E.
29 a Narcissus Püf.	szép	19 e Pelag. Sz.
30 b Klandi. Böyc.	meleg	20 f Maximus
Egy király Gálá, kinek fia beteg - Gálá, sz. Ián. 4. resz.		
31 C 20 Farkas	nap.	21 G 20 Orsola

November XXX. Sz. András hava.)

1 d Mind. Sz. n.	☉ alhatatlan	22 a Mar. Sa.
2 e Hallotak nap.	folyhós	23 b Severinus
3 f Theophilus m.	☾ 5. or. e. v.	24 c Areta m.
4 g Carol. Borom.	☀ üdö	25 d Kriszantus
5 a S. Imre Hercz.	☀ abban marad	26 e Demeter
6 b Lenard Conf.	☀ homályos	27 f Sabina Af.
Használtatok mennyeinek Orsága egy királyi, Sz. Matt. 18.		
7 c 21 Engelbert.	☀ folyhókkal	28 G 21 Sim. J.
8 d Negy Kor.	☀ szép nap	29 a Narcissus
9 e Theodorus.	☀ elsőre haj-	30 b Kandidus
10 f Trifon mart.	☀ lando	31 c Farkas Páf.
NOVEMBER.		
11 g S. Marton P.	☀ 4. or. e. v.	1 d Mind Sz. n.
12 a Márton Papa	Nap. 8. or.	2 c Használtak n.
13 b Bereczk Pásp.	melegebb.	3 f Theophilus
lárulának a Pharisausok Iesushoz, Sz. Matt. 22. resz.		
14 C 12 Veneran.	még melegebb	4 G 12 Carol B.
15 d Lipold H.	nagyobbodik	5 a S. Imre Herc.
16 e Otmár Ap.	az meleg	6 b Lenárd
17 f Chu. tev. S. G.	☀	7 c Engelbertus
18 g Pét. Pá. E.	☀ folyhós üdö	8 d Negy Koró.
19 a Ersebet Kir.	☀ 4. or. e. c.	9 e S. Ian. Egyh.
20 b Herman Páf.	mértékletes	10 f Trifon m.
Minden láttatok a pusztaság utálatosságát, Sz. Matt. 24.		
21 C 13 Bold. A.	☀ fázás	11 G 13 S. Mart.
22 d Cecelia Szűz	☀ az	12 a Mártó Pásp.
23 e Kelemen	☀ erős hideg	13 b Rereczk
24 f Kryfogon. m.	☀ harmat	14 c Venerand
25 g S. Katalin Sz.	☀ fagyos	15 d Sz. Lipold
26 a Peter Pásp.	☀ 7. or. e. c.	16 e Otmár Ap.
27 b Akacius mar.	Karáon hava.	17 f Chuda tev.
lelek lesnek a napban, és holdban, Sz. Luk. 21. resz.		
28 C 1. Advent	☀ hávas	18 G 14 Pét. Páf.
29 d Saturn. Böyt.	☀ az meleg el	19 a Erseb.
30 e S. Andras A.	☀ olvasztja.	20 b Herman.

Amu 6 6 y Allott bog
 rom fogatra bröfűl
 Martonovick Magyar Adok
 nek. Eft. indig. kft peng
 Eft. forintot Egy moruaj
 Lulmant sine. s sinigie Egy
 forintot Egy új sarat ket
 ftye ll. st Egy talpat Egy kst
 Egy k-ftutt Egy moruaj nad
 ragat, ket stveitnik arpat
 itny.
 3 Jani. alkam Egy k-ft egy kft

Dr. 19. évi
Ma holnap ki kellyh és a dőlt
jó kalandoraim

Amon, 6. 6. 9. Ist.
and. b. n.

13ra u. vadora, 1. 12. una
kőzet m. n. k. U. l. g.
b. n. a. M. k. t. s. g. o. t. r. n.
g. n. s. f. o. g. U. s. k. a. r. G. a. b. o. r.
U. n. s. N. a. g. a. S. i. n. e. n.
v. a. b. a. n.

1. n. y. i. a. n. b. o. r. t. t. a. k. m. e. g.
S. i. d. a. g. u. l. t. T. e. s. t. i. t. s. N. a. g. a.
n. a. k. T. e. n. e. g. e. n. v. a. b. a. n.

N. a. l. a. L. e. n. g. e. n. s. b. U. k. n. a. k.
h. a. g. y. s. b. U. d. o. t. a. d. o. t. c. i. n. e. m. i. s. b. U. e. s. t. e. n. d. o. n. e. l. t. k. e. b. e. n.
i. n. t. h. o. t. o. g. e. t. e. s. v. i. g. l. e. t. e. n.

December XXXI. Karáczon hava.

1 f Kandida mart.	✠ ho harmatt	21 c B. A. f. T.
2 g Cassianus	hávas fölyhök	22 d Cicelie Sz.
3 a Francif. Xaver.	1. or. e. e.	23 e Kelemen
4 b Borbalya Szüz.	✠	24 f Chryfog.
Mik. b. h. o. r. t. a. G. a. l. a. n. o. s. a. f. o. g. s. k. a. n. Sz. Matt. 11. ref.	✠	
5 C. Sabba Apat.	✠ alhatatlan	25 G. Katalia
6 d S. Miklos P.	üdö	26 a Peter Pásp.
7 e Ambrus Bóyt.	Szeles	27 b Akartus m.
8 f Bold. Afz. f. u. g.	✠ igen fölyhős	28 c Softenes
9 g Leokadia Sz.	mértékletes	29 d Saturnin.
10 a Melkiades	fagyos	30 e S. And. A.
		DECEMBER.
11 b Damasus	✠ 3. or. e. ut.	1 f Kandida m.
Kildenek a Zidok Jerusalemből Papokat, Sz. Jan. 1. ref.		
12 C. Ottilia Sz.	Nap 8. or	2 G. Advent
13 d Lucza Szüz.	✠ fölyhős	3 a Francif. Xav.
14 e Eutrop. Szüz.	meleg, az	4 b Borbala
15 f Kantor Bóyt.	meleg egy keves-	5 c Sabba Apat.
16 g Ananiz	se nagyobbodik,	6 d S. Miklos
17 a Lazar. Bóyt.	egésztelen	7 e Ambrus D.
18 b Auxen. Bóyt.	homályos	8 f Bold. A. fo.
Tizen-ötödik Esztendőjében Tyberius Császár, Sz. Luk. 3.		
19 C. 4. Nemef.	✠ 2 or. e. e.	9 G. Leokadia
20 d Amon Bóyt.	mértékletes	10 a Melkiades
21 e Tamás Apo.	A tél kezdődik.	11 b Damasus
22 f Flavian. mar.	✠ az 2.	12 c Ottilia
23 g Isác	✠	13 d Epimachi
24 a Ad. Ev. Bóyt.	Boldogh Affony	14 e Eutropia
25 b Karác. nap.	✠ 6 or. e. ut.	15 f Eusebius
Iosif és Maria chudalkoznak Gala, Sz. Luk. 2. ref.		
26 C. István első	✠ nap mutatja	16 G. Ananias
27 d S. Jan. A. és E.	melegebb,	17 a Lázarus
28 e Aprofzientek	Nedves hideg,	18 b Auxentius
29 f S. Tams Pásp.	✠	19 c Kantor
30 g David	✠	20 d Amon m.
31 a Sylvest. Pápa	✠	21 e Tamás Ap.

*Rövid tanúság az ér-vágásban való rendtartás-
rol, Purgatók és más Orvosságok be-vételéről.*

Legh-először is valaki eret vagatni akar, ércze-
azt, hogy (a' minth a' bölcz és értékes orvos. Docto-
rok rendelik) minek előtte vágatt, purgatiót vegyen ma-
gához, hogy a' test meg tisztuljon, meg tisztulván a' ta-
gya, kin eret vagatni akar alkalmatosb legyen. Igaz az
szükségben akár mely orvosságot be-vehetni, akár mint
legyen az ég rendeltetve: mind-azon által Nagy szükség
kívül hasznos az orvosság bevétele az égnek kedves
rendelése szerént üdőt választani; hogy pedig tudhassál
mely üdöbe micsoda orvosság használj vigyáz e-kis i-
rásmra, a-rakban jó, melég orvosságokat be venni,
az ~~szűk~~ban, és ~~szűk~~ban jó magatt orvósoltatni pillulákkal,
a ~~szűk~~ba italokkal, a ~~szűk~~ és ~~szűk~~ben Clistiriomokkal.

Másodszor; Mikor az hold ~~szűk~~, ~~szűk~~ és ~~szűk~~ vagion, or-
vossággal élni nem jó, a' mely csak szintén alá purgál,
mert midőn az hold azokban a' jegyekben van, könnyen
az orvosság föl emeltetik.

Harmadszor; tély üdöben alkalmasabban alá üző orvo-
ságok vétetnek-ben, uyarban pedig okadásra válok mind
azon által ha a' test el szenvedheti, és a' nyávala kívannya.

Negyedszer; Purgalo avvagy tisztító orvosságok leg job-
ban akkor vétetnek-bé, mikor az hold vízi jegyekbe vago-
jon úgy mint ~~szűk~~, ~~szűk~~, ~~szűk~~ ebbe mind az által nem igen
hasznos.

Ötödször; a Purgalo orvosság, a' ki akkor vétetett-be
mikor az hold állandó jegyekben vagyon a-mint az ~~szűk~~,
~~szűk~~ és ~~szűk~~ igen keveset munkálkodik: ha szintén fok drá-
ga füvekből készírtetet volna; is be.

Hatodszor; Mikor az hold ~~szűk~~, ~~szűk~~ és ~~szűk~~ vagyon,
hasznosan vétetnek-be az erősítő orvosságok.

Hetedszer; Mikor az hold, az ~~szűk~~, ~~szűk~~, és ~~szűk~~ vagion,
illik emészto orvosságokkal élni tudni illik a melliek meg-
főzik a' nedveséget, el készítik emberek gyomrat és el
rendelik annak ki adására.

Ny

Nyóltzadszor fölette meleg üdöbe, avvagy nagy hidegben
tavoztatniköül az orvosság be-vételt, mert a' miata' test
nyomorgáttatik.

Nemelly fel-jedzések az ér vágás felől.

A-mi az ér vágást illeti valaki az ér vagashoz szokot
az üdöre s-napra vigyázon, hasonlo-képpen az égi jelek-
re; Senki könnyen 14. avagy 15. Esztendő előtt születése
után ne vágasson eret: a' mint szenki a' ki 60. esztendőt
ért, ha nem ha kiválképpen való erőt érzene magában, s-
tudós, észes orvosnak tanátfából czelekedne.

Ezekben az üdökben, a' kiknek ér vagásra vagion szük-
ségek, vagy azért, hogy testeknek állapottya magával úgy
hozza, avvagy az Esztendő béli ér vágás-hoz valaki hozza
szokot, arra, tavaszi üdőt köi választani és az őst, tista na-
pot, a' mely föl-tte hideg ne legyen, a mint nemis igen
meleget, hané mértékletest mindazonáltal a' szükség sem-
mi törvént nem tud Jol lehet, hogy a' Kalendariom fol-
tába az égi jeleknek föl-tételével, vadnak bizonyos meg
jegyzet napok, mellyeken a' czillagoknak szerenczés
rendiszerint az ér bizodalmoosan meg vágattathatik,
mind az által mivel hogy külömb külömb féle az emberi
testnek belső állapati, mind az üdökhöz képest, s-mind a
Complexio szerint: azokaért nem mindennek minden idő
az ér uágásra alkalmas, így mint hogy az ~~szűk~~ az ember
fejével bir, s azt dirigallya, nem jó akkor az fejére szolgáló
eren, eret vagatni, az ökö ~~szűk~~ pedig a' nyakot, az ~~szűk~~ és
~~szűk~~ a-szüvet hatalma alatt tartya (és így a' többiről szol-
ván) nem jó az nap, azontagán embere nek eret vago-
nj, mellien ez égi jelek gond viselések azokon, uralkod-
nak.

Az uyholdtól fogva, az honak első negyedeig az Iffi-
ak ere vágására alkalmatos üdö, úgy mint 14. esztendő-től
fogva 25. esztendő-s korig, ha ezek vértel, bővelkedő
termézetűk. Az hó első negyedétől fogva hold tölteig
mikor az ~~szűk~~ avvagy az ~~szűk~~ lépik, a kik férfúi Esz-
tendökhöz közelgetnek tudni illik 25. Esztendőtől fog-
va 35. avvagy 40. Esztendő-s korig. Az hold tölteitől fog-

B

va

va valo ádd, az harmadik s negyedik azoknak valo kik
vénségre hanyatlanak az az 40. esztendőről fogva 60.
midőn az hold a' 3^a be és 6^a be vagion. Végtere az u-
utolsó negyed azok-hoz illik, a kik betorhas nedveffég bõ-
telkedik, a' kik el érték a' jo vénséget úgy mint 50. Esz-
vendőtől fogva 70. a' mely után nem könnyen kell eret
vágatni, a' mint meg vagion folyul mondva: ha nem a'
vért megh köl tartani mint természetnek nagy orvosságát
azt pedig meg vágatván, senki magát fok étkekkel ne ter-
helje, hogy az ér valami képpen hamarissággal ne tellyék.
Az dologban valo fárads, és egyéb testi fok mozgatófok-
is táváltásának 2. vagy 4. napig, azért ki ki magát az ed-
rende szerint alkalmaztassa munkáiához, hogy az után
nyavalyája ne légyen. Mely refrül köllések pedig vágat-
ny, a-következendő Vers meg mutattya, *Ver, aſtas dex-
tras, Authmus hyemsque ſuiſtras*, tudni illik kikeletben
és Nyárban job kéz felől, őfzi, és téli időben bál kézről,

P A T I K A A Z A Z

*Az Er vágásban ki boczátot vérnek je-
lenségéből észre vőtt Betegségek ellen való
Orvosságok.*

AZ érvágás által ha véred boczátod,
Tested betegségét mindgyárt meg tudhatod,
Egy kevéssé a vért ha állani hagyod.
A mely ellen itten lehet Orvosságod.

I.

Kérlek vigyáz reá, azt vedd jól eszedbe.
Ha az Hurúr állot elein mellyedbe,
s Taitékokat is lácz meg állot véredbe,
A Tüdődet tudgyad hogy fok sar terkelte.

Orvosság.

Keress Tüdő füvet, mézet, tífia vizet,

Hogy

Hogy italt csinálhass egyelisd ezeket,
Megh tífittya szépen a sártól Tüdődet,
El őzi fáidalmas rof betegségedet.

II.

Midőn medgy-fint a ki boczátot vér,
Nehéz betegséget bizonyiosan ígér,
Ennek eredeti a-nagy melegből tér,
Emberre, mely gyakran fokakat ágyba vér,

Orvosság.

Az Antifianak vizét hamar vegyed,
Annak itallával nyavalyád enyhiedz,
Rosa vizzel gyakran homlokod dörgöllyed,
Avvagy éget borral; s megh ion egefséged.

III,

Hogyha szép pirosnak láczik véred fine,
Es azomba vizzel vagyon környül vére,
A nagy Fő faiásnak ez bizonyos jele;
Azért Orvossággal állly hamar ellene.

Orvosság.

Sállyanak a vizzé légyen te italod,
Es Cárdufnak vize; hasznos orvosságod,
Dörgöld megh erősen sóval az homlokod,
Megh látod ez által léhen jobbulásod.

IV,

A mely vér száraznak láczik, és feiérnek.
Melyben imit amot fok fekete czepek
Találtatnak; hidgy bár befédemnek,
Fáidalmát jelenti ez a-te mellyednek.

Orvosság.

Vegy Castorin epét a jo Patikakban,
Forrald föl nagy hamar valami jo borban,
Igen igen hasznos meleg itallában,
Egészséged felől légy jo gondolatban.

V.

A vér hogy ha vizes, s-zöldnek lenni látczik,
 A nagy fájdalomtól fíved gyötretterik,
 A mellyed peniglen a-képpen kinlodik,
 Mely orvosság-nélkül könnyen megh nem fű-
Orvosság. (nik,

Jovalom nagy hasznát háromféle viznek,
 Az Antifianak; Czombornak ürömnak,
 Mellyeknek itallya hasznos lesz fívednek,
 Es mindenfaidalmit el űzi mellyednek.

VI.

A mely ki boczátot vér szépen megh fállot,
 Ha vékony hárrával fellyül búrítottot,
 Tugyd sok rosz fluxust tested körül hagyott,
 A mely öregbiti minden nyavalyádott.
Orvosság.

Dgdrólven gyakorta mosogasd testedet,
 Es az eo modgyával vettess köppölyeket,
 Azon igyekezzél el ne hadd ezeket,
 Ha hiból kívánod jó egészségedet.

VII.

Haaz vér síneben mint egy el hervadot,
 Es torha modgyára feljül czoportozot,
 Jele hogy fekéllyel tested megh rakódor,
 A mely akar hozni néked sok faidalmot.

Orvosság.

Kéhicz Purgátot a-Keserő magbul.
 Mellyet hamar hozhac azo Patikákbol,
 Ehez üröm vizet adgy, io gondolatból,
 Higyd ki szabadulsi tested faidalmából.

VIII.

Mikor kék-sínt mutat ki boczátot véred,
 Nem sok idő múlva roszfűll lesz a léped,

Azért betegségtől hogy magad megh menced
 Az Orvosságokat jól elé kéhiczed.

Orvosság.

Szarvas nyelvű fűvet s ürömet hamarsággal,
 Kerefs, czinály italt mely hogy nagy hasónal,
 Légyen ély gyakorta azzal az itallal,
 Megh gazdagit lsten sok szép áldásokkal.

IX.

A-vér sárga sínnel ha van el boritva,
 Am-bár tanácsmot kiki itt fogadgya,
 Mert akkor fargaságh Máianak el fogta,
 Nagy réshét, s a testet csak nem el haitotta.

Orvosság.

Erre Feczke fűvet hamarsággal kéhicz,
 Bort igyál, az mellyet safránnal egyelicz,
 Itten faidalmokat hogy testedben enyhicz,
 Minden rótségeket magadtól el tasicz.

X.

Ha a vér mind alol, mind föllyül fekete,
 A testednek hidgyed ninczen egészsége,
 Félelem, s resketés éppen környül vette,
 Minden tagaidat, ez annak a jele.

Orvosság.

Azért mikor a Nap a Mértékbe lépet,
 Kérlek vigyáz reá, vágasd megh eredet,
 Es a fíved körül, boczásd ki véredet,
 s Akkor italodra ferez Czombor vizet.

XI.

Hogyha környéskörül a Vér feketéllik,
 A Fő faidalomtól szorongattatik,
 A-mely s-mind addiglan el nem oltathatik,
 A migh orvossága annak nem adatik.

Orvosság.

Azért égetborba, s Rosa vízbe hinczed
Vagdald szekfűveket, mellyel jól megh kennyed
Homlokod, s nyakadat erősen dörgöllyed,
Ez után megh szűnik minden betegséged.

XII.

Ha a zöldellő vért a víz környől fogta,
Az megh próbált dologh elődben azt adgya,
Hogy a fagy, és hideg nyavallyádnak oka,
Azért ilyen léssen ennek orvossága.

Orvosság.

Midőn a Rák jegyben a Nap fog mulatni,
A mely Ered szokot Májjadra szolgálni
Balkedzen, megh kel vátsal vágattatni,
s Lágý Purgatioval hat napiglan élni.

XIII.

Ha fölőtte igen Uéred vizes léssen,
Hidgyénnekem ebbe bár tökéletesen,
à Vizi betegséghe el folyt á testeden,
Készicz orvosságot hogy tovább ne, mennyen.

Orvosság.

Tormának, örömnék Rosának, vedd vizét,
Hogy éppen el őzzed tested betegségét,
Mindenikből igyál, hidgyed könyebségét,
Megh nyered testednek, s minden egéségét.

XIV.

Figyelmez jólreá, szép piros ha Véred
Es csak viz van raita megh van egéséged
Nem hízékedésből mondom bár el hidgyed,
Fogyatkozás-nélkül vagy on minden tested.

Orvosság.

Ha sokáig akarsz jó friss egéségben
Élni, mértékletes légy kérlek mindenben,
Ne erőltess magad italban, s ételben,
Egyszer vágass Erét minden esztendőben.

PRO-

PROGNOSTICON

AZ AZ

Az égi-czillagok, és Plánéták járás-
sibol való-jövendőlés.

Kristus Urunk születése után való

M. DC. LXVI.

Esztendőre mely 365. napi.

Nagyszorgalmatofság
gal, az czillagoknak járáfok sze-
rint, az országokban levő válto-
zásokról: az üdönék tuláyd on mi-
voltáról: az emberek közdt való jövendő betegsé-
gekről: á-napnak, Holdnak, és Plánétáknak
forgásiról, és onnét eszembe vett szél-
véfzekről.

Az Austriay Herczegségnek, leg-kival képpen
Magyar-Ország, és ennek szomszédságába levő Or-
szágoknak meridiánumiá szerint (kinek elevatioja 48.
grad, s-28. min.) szedegettet Kalendarium.

KÜRNER LIPOLD, és MATE,
AA. LL. & Philos. Baccal. által.

Nyomtatta ki Bécben, KÜRNER JAKAB JÁNOS
alfo Austriának könyw nyomtatoja.

Rövid Jedzés mind az el mult esztendőben jelent, üstökös czillagokrul, mind azoknak Közönséges természetirül.



Első Rész

HA Bölcz és természet szerént való dolgokban legh tudósab Aristotelesnek hiszünk, az ui és szokatlan levegő ég lámpási, úgy mint az üstökös czillagok, Halones, Parahelij, és ezekhez hasonló ragyago sugárok, melliek az égből gyuladnak (azokon kívül az mellieket Isten eőszent Főlsége haragiának jeleive téfzen) nem egyebet jelentenek, hanem hogy vannak az földben nem minemű kövér és sűrű nedvességek, mellieket magához von az levegő ég, és mivel sűrűségek miatt el nem oszhatnak, az napnak meleg ségétől föl gyuladnak, és külömb külömb fele, hosszú és széles figurában jelenven, vagy el teriednek, vagy őszve voniattatnak az naptul, és meddig meg nem emésztetnek, czudálatos módon mi tőlünk lattatnak. Ezekből az czillagok jelenéséből, nem mást jövendölök, hanem hogy mivel ezek, csak az föld kövér és sűrű nedvességének jelei, azt hozzak magokkal, hogy az el vetet magoknak, és plantaltatott gyöke-
reknek bővséges szaporodását, és az esztendőnek gyümölczős voltat jelenczek.

Második Rész.

Ez jelen való 1666. Esztendőnek varalkodo Planeta választásáról.

Az

AZ Astronomusoknak az hét Planéták közül egyeknek valóstása (az melj az  nak be menetelétől fogva az  circulusában az tizenkét jelek által, ebben az esztendőben 20. napon bőyt más havának hat orakor reggel leszen) hasonlo az Kyraliok valóstásához;

Midőn tudni illik mindenek szíve és lölke csak abban vagy on, hogy mind természetűl, s mind Isten ajandekátul föl ékesítettet valóstson; hogy annak okosságátul, bölczeségétul, s tanác adásátul, még az tudos emberek is meg vilagossittasának és tanításának, hogy az eőszelidséger, okos adakozását, igazságot az alatta valóknak szíve diczir ie és kövesse; Az mellieket ugy lenni mind az mi előtünk jarok, s mind mijs ezekben az njomorult időkből meg tapasztaltunk, melj nagy előmenetelére legyen tudni illik az Közönséges jonak, az Herczegeknek egesége és elete, és minemű nagy veszedelemben iulson az kőszég, ha az Kyrál betegség-tul tartoztatvan, sem tanacczaval, sem igazságával nem segítheti az el hagyott özvegyek és Arvak alapottiat: és ha történik hogy vilagbul ki mullion, minemű nagy kivanságot szóró az Emberek szívében, meddig az Isté eősz. Főlsége mást nem valóst. Ekesen szol bizonyára az mi föl tet célunkról nemi nemű bölcz Author; hogy az Herczegeknek és Kyralioknak vidam szemei, az kőlségnek elete legyen, annak pedig betegsége, halál szóró szívnek sullya, mert ugymond az természet magával hozza, mind uralkodni, s mind az hatalmasak birodalma alá vetni magunkat. Es ugyan is mit jelent mást az Korona hanem az bekecséget, az Kyrály pácza, ha-

B5

nem

nemmeltságot és hatalmátságot, az kard, hanem erőtséget és hívnek nagy voltat? melljet nyilvanságossá megh bizonyt az Trajanus Czászár halálának utolsó napia az Romai tanácznak testamentombá hagyott mondása: fellyétek (ugy mond) az Istene-
ket, az igazságot szeressétek, és az összevegyeket s. ár-
vákat segítsétek, mert az Isték előtt nincz utala-
tosab vétek az hamisságnál midőn, tudni illik inkább
paranczol az penz hogy sem az igazság, mert az kőf-
ségnek és közönséges ionak megh tartása, nem az
fősveniekben, és hamisságtul el foglaltatott embe-
rekben, ál, hanem az Igaságtul. Okosságtul, és
Hivségtul mint egy Oszlopoktul támasztattatik,

Ez elég legyen az földi állapotokrul, látsuk megh
mostánában mely léfzen az hét Plánéták között u-
ralkodo, az mi tartományokban, és Magyar Or-
szágban, Ennek pediglen az el valóstása így törté-
nik midőn az Plánéták erőtsége, és erőtlensége egy-
ben vettetik, ugy mind az jelen valo esztendőben.

h Erőtsége az egész esztendőben - - - 62.

☿ Erőtsége - - 59, Erőtlensége - - - 27.

♂ Semmi Erőtsége ninczen hanem

Erőtlensége - - - - - 56.

☼ Erőtsége - - - 44, Erőtlensége - - 21.

☿ - - - - - 45. - - - - - 29.

☿ - - - - - 8. - - - - - 26.

☿ nincz semmi erőtsége hanem erőtlensége - - - - - 18.

Itten jól megh köll gondolni, hogy noha az h
erőtségével folylyul halladgya az több Plánétákat,
mindazonáltal az ☿ és ☿ nak kikeletkor oly nagy
erőtsége vagyon az maga házában valo járásában,
hogy méltán megh előzzék az több Plánétákat, és

az egész esztendőnek Feiedelmi legyenek, az kik
közze számláltatik némelykor az h is, az cő magaf-
sága miat.

Harmadik Rész.

M Egh tapasztaltuk az el mult 1664. és 1665.
esztendőben hogy az levegő égen magános üf-
tőkös czillagok szokszor láttattanak ugyan-
nira, (hogy az Astrophilusnak noha más dolga
nem volna) elegendő foglalatosságot adna az czil-
lagok jelenése, de mivel ezekről az el mult esztén-
débéli jedzésem még fön van, többet nem szollok
csak az Astronómiának némely tulaidonságit ko-
zom elől.

Ebben az 1666. esztendőben némelikor sárga si-
nő tüzes és világos czillagok láttatnak az melynek
okát mondtam lenni az naptul föl voniattatott
földnek kövér és sűrű nedvességét. Ez akadálit
téfzen, hogy az följöl meg nevezet czillagok ☿. ☿.
☿ ne legyenek oly hatalmasak, és megh nem emé-
tetv az följökből ki ne üzettessenek avvagy első-
ve és harmatta téttessenek, hanem sűrűségek miat
el nem osholvan, az több czillagokkal láttatnak. An-
nakokaért; ha ezek az Plánéták ☿. ☿. ☿. más
Plánétáktul, leg főképpen az naptul megh nem e-
rősítetnek nem igen hasznosak lésznek, hanem sok
seleket, Zápor elsőker, áradásokat, folyhó haka-
dásokat, és föld indulásokat söröznek.

Ennek tehat az 1666. esztendőnek Vrlakodo Plá-
nétáj. ☿ és ☿. Az ☿ magában foglal közép sűrű
melegséget és nedvességet, úgy hogy az Földi és
Vizi állatoknak, az vcteményeknek leg fő képpen

az Plántáknak és gyümölczöknek hasznos legyen, és egészséges levegő eget igerien; Hoz magával dadalmas, és bekecséggel tellies vralkodást, az nagy Vrakban jgafságot hóröz, és jobbagyokhoz valo forgalmatos oltamazást, viscontag az alattok levőkben engedelmeiséget, s. Vrokhoz valo heretetet; Jelent mind borban mind buzában bővséget, egy hóval aldott és vigafsággal tellyes üdöket ígér, mellyet mivel minekunk az Vr Isten eő Szent Főlsége méltósktatot megh jelenteni, méltó hogy hálá adással legyunk.

Ez jelen valo éftendő Venus második Uralkodoiának tulajdonságait, az el múlt 1665. éftendőben le irtam, miczoda ég alatt levő dolgokban tudni illik erősfégét és influxusát mutatsa. Az Saturnusfal az Ő ban ál megh és az nap ☼ tizedik házában hozza közelget.

Ez az ♀ czillaga éles és okos talalmánju Embereknek instrumentomia és jele, az barmoknak, és más efféle harvas, és harvatlan állatok jó szaporodást jelent, az ♂ ♀ miat, mivel mind ez az két czillagh hidegh és középserű nedves ielben ál megh. Honnan nem köll féltetni az barmokat, valami belső allopotbul hármazando betegségtul, eledelekreis elegendő terem, hogy megh hizhasanak. Vegtére az hitetlen Astronomusok azt valljak, hogy az ♀ azt jelencze, hogy az emberek minden munkalkodási herenczéfsen és kedvek herint végben vittetiik.

Saturnus az harmadik uralkodoia az éftendőnek femmi gonofizat nem jelent. annakokaért mind az Banya Várofi embereknek, mind Chimikusoknak

és Barbeljoknak nagy hasznót ígér. Adgya Isten eő hent Főlsége hogy mind ezek így történnienek az eő düczősféges nevének, és fele barátunk szeretettinek ki teriedésére.

Negyedik Rész.

Az Télrul.

A Z Tél éftendőnek egyk része az hokot Kalendariumban legh elsőben rétetik, noha az Astronomusok computatioia herént legh utolsó. El kezdődik midőn az Nap az hideg keménj és haraz jegyben belépik. Az el múlt 1665. éftendőben történt 21. napián karáczon havának, hat órakor reggel, mikor az nap legh rövidé és az éttzaka legh hosszab. Ki ki tudgya azt, hogy télben hideg, főrgeteges és szomorú üdök szoktak járnj, de az mi ez jelen valo telet illeti megh vallom, hogy az hidegnek erősfége nem igen fogh uralkodnj, mivel az ☼ maga házában kényszerittetik maradnj, az ♂ is meleg és száraz Plánéta, az ♀ fal △. formal tizedik házábá az ♀ nek s-magá erősféget ki ereftvén mind ketten ☉ és ♂ az szároz hideget jó temperamentumra avvagy mértékletességre hozzák.

Az ♀ az ♀ zal megh alkuszna, annakokaért az Saturnus hidege, legh főképpen az helekben értetik, úgy hogy az Télnek kezdete szelekkel, és Zuzavarokkal tellyes legyen, az mellic meg szároztyák az földet, és artalmas hideget nem hoznak magokkal. Vészem aztis eszemben, hogy elegendő havunk léfsen, mind az szánkázásra, mind az veteménnek befödésére, és el nem olvad az vj es-

rendőig sőt Boldogh Affzony hávábannis (mikor legh nagyobb hideg szokot lenni) megh marad, az után az ho jéggeleggyűt el olvad, de az alacson és mezőben lévő veteményeknek veszedelmével. Az Szőlő tőkék jól befödztessenek, mert nekik az jeges hideg nem használ, az vesszeiét nem kel felteni, mert maga nedvességében megh marad.

Az Télnek végtére sokán kívánniak hogy hamar nyári kontózben iltózzanak de az ődönek nem kel hinni, mert noha melegségével mutassa magát, mindazonáltal az holdnak fodtára az téli erős hidegh szelek bennünket megh látogatnak.

Egyebaránt ez jelen valo Tél házsnosnak lácczik. Legh nagyobb veszedelmet ígér az uton jároknak, mert sokan házokhoz nem térnek vissza, mivel az égh mind az földön s-mind Tengeren szerenczetlenséget ígér, aztis jelenti, hogy sok Familiákat az kegyetlen halál utolsó maradékig fog rontanj.

Ötödik Rész.

Az Kekeletrül.

AZ kikelet kezdődik mikor az nap az száraz és meleg jegyben bé lépik V 20. napián bőve más havának hat orakor 25. minut: az melj hivatartik kikeletbeli æquinoctiumnak, az az Napnak es etczakának egy hosszasága. Ugyan akkor be lépik az Asc: 28. grad 00 az második házában az Oroslának. 25. 0 az 3. házában, 3. grad. 11 az holdal 26. grad. és 0 27. grad, 4. az föld alatt grad. 2 ez buza feyell, 11 19. grad. 2 ezek után következik az ötödik házban 19. grad, 11, es az 31ve 11, 5. grad. 11

az 6. kezdődik az 1. grad. 11 az melyben el jár dir: 12. id. grad. az mely után jár 28. grad, 11 az 7. házban áll megh 19. grad. 11 kezdetben, 8. házban, 9. grad. 11 eket követi 11 dir: maga házával 11. grad 1. minut ez előtt jár 12. drad. 49. min: 11 0 az első részének, végére 21. prad. az mely 3. Plánéták senkitül sem nézettetnek oldalul, csak az 0 az 0 de végtére, 9. házában az 0 0 grad V az tizedik házában pedig kezdődik el az 7. grad. V 11. 19. grad 0 az mely közepin vagyon Oc: 0 5. grad II 12. tart magában 1. grad 00.

Ezekbul nyilvánlagossan ki tezik hogy az kikelet io ődövel foglál, ugy hogy az első része meleg es nedves legyen, annak utánna háraz, s-végtére szép tista, de éőőve elegittetik az szélvéllel. Ha napontent az levegő égh változását nézed, nyilvánlagossan láttatik, hogy mind az vetteménjnek s-mind az Szőlőknek árt mivel közönséges vélekedés, hogy az kikelet sok nedvességével megh foytya az veteményeket, es az Szőlő tőkéket virágzásokban el rontya, de en azt találom hogy az földők virágzásokor jo meleg háraz ődők foglálnak, es mindenvesedelem nélkül lésnek az vetemények, az szőlőkkel egygyűt.

Hatodik Rész.

Az Nyárrul.

AZ Nyár kezdődik 21. napián Szent Iván havának Délben egy kevesé tizenegy ora előtt, midőn az nap az 0 jut es ugyan azon nap az világosságh meg kisebbítettik, noha esőnkben nem

vehettjük, és Nyári Solstitiumnak, avvagy nap állásának hivattatik. Ha az czillagok forgását nézem, nem találok egyebet, hanem hogy az Nyárnak kezdete, mértékletes, és hives üdövel kezdődik. Az Szent Iván hava inkább hidegh és nedves léhen hogy sem hároz, mivel az mely czillagok meleget és hárságot ígérnek, nem munkalkodhatnak erőssen, legh főképpen az ♄ jelben, sőt ay meleg Plánétákis ez nyárban Föld ála Indiai Országban buinak. Annakokaért ez az ♄ kezd el az Nyárt, ez után jár az ♄nak tizedik házában avvagy az égh közepin, és nagy melegségre rendeli az üdöt hogy az veteményeknek nagy hársággal szolgállion, mindazonáltal az ♄ az melegséget némelykor hives nedvességgel mértékli megh. Az Fai gyümölczök aligh maradnak kár nélkül az gyakorta valo kő eső Szél uész és mendörgések miat. Ez jelen valo esztendőnek Canicula ideje hasonlo léhen, az tavály esztendőbeli üdökhöz, nem igen léhen unalmas melegségével, mivel gyakorta hives nedvességgel fedhetőve téfi. Az hok Eső nedvességével az hóló fejeket megh tölti, es kőverré téfi. Az nyárnak utolsó részében az ♄ ♄ megh hűnik és whoz közelget de az Asterismust nem hamarjaria el, es így maga erejet legh főképpen mutatya megh, mikor nagy melegségével az napnak segettségével fölgyuytya az levegő eget, és mivel az ♄ ezekhez közelbe léhen, ettől az égygyességtől az meleg igen megh nagyobbittatik, annak okaért az gyümölczök megh éréfere jo üdö szolgál, mivel az napnak melegségét az eieli hivesség mértéklertetesse téfi.

Hetedik Rész.

Az Oszról.

AZ Tavasz, esztendőnek utolsó része: Ez nagy gondot ad mi módon takaria bé az ember az Gabonát, és az vetetlé szántó földeket be vesse jo üdövel. Egy néhány esztendőtől fogvaft véttem észemben, hogy az emberek szorgalmatoskodván, hogy az földnek gyümölcze el ne vészne, éretlen idejében fedték megh, de nem sok nap mulván oly hűp napok szolgátrak, hogy hogyha egy keveset várakostak volna, több hasznát vették volna reménysegeknek. Annak okaért az hóló Gazdákat intem, ne siessenek az hóló fedésben, mivel az égh hűp meleg és alhatatos üdöt ígér, melly által mindenféle gyümölcz megh érhetik. Az Tavasz kezdődik ebben az esztendőben 23. napon kis Asszony havának, reggel ött orakor, ahol vészem esemben, hogy egy czillag se légyen az mely ártalmas üdöt ígérne. Ebben az Tavaszban némelyeket jóvendők az jóvendő Télről, ahol találok, hogy hasznos bőségeses jo termő esztendőt ígériem, tudni illik 1667. esztendőnek bőséges voltát, de erről többet az következendő irázomban.

Nyolcadik Rész.

Az 1666. esztendőbeli Napban és holdban lévő fogyatkozásokról es azokonak Ereirul.

Nem kételkedem, hogy sokan lesznek, kik ebben az 1666. esztendőben sok napnak és holdnak

nak fogyatkozását jóvendőllek, mint ha az czillagoknak tudomaniához tartoznék minden eſtendőben három avvagy négy fogyatkozásokat jóvendőlteni. Itten en nem akarok az ſok tudos Emberek velekedésének ellene allani, csak követem Protomæus tanítását az ki aſt mondgya, hogy gyakorta történiék, hogy mind az két égi Lámpásoknak fogyatkozáſi kétférel többbe ne történiének, az mint ez jelen valo eſtendőbennis ugy lenni találok, s-az pedig léſzen az Napban. A Napnak első fogyatkozása léſzen ötödik napián Boldogh Afſzony havának reggel 9. orakor, mindazonáltal mitőlünk nem lattatik, es azért nekünk kevés gondot ſzöröz. Második fogyatkozása az Napnak léſzen, második napián Szent Jakab havának igen erős és hatalmas, és az egész maga réſében alhatatos léſzen két óráig, és eſünkbe vehettiuk. Eſtet jelenti az ☿ és ☐ annak utánaís az ♀ és ☿ az mely az levegő égben rut gőzölődéseket, az emberekben Gutta ütéseket, nádhakat, es erős horutokat ſzöröz, legh főképpé pedig fáidalmat érzenek az kőſzvénieſek, mert azok nyalvalyáinak ezek az jelek eppen elle ne állanak, és keſerves foháſzkodásra ſőlindittiak őket. Az Földi veteményeknek né igé haſnos üdőt ígér, mert mivel ez az jel ☿ nem kevés erőſséget mutatgya az földre, könnyen történihetik, hogy az levegő égben erős föll gyuladása, és melegsége miatt, az gyümölcsök nem igé egészségesek legyenek, ſőt ártalmassak az eledelre. Az Bánya Vároſi Emberek, és Alchimistak, több üdőt fognak el veſteni munkáiokban, hogy ſem haſnok be takarásában. Egy ſzóval ez az Napnak fogyatkozása hatalmas léſzen

léſzen mi nálunk, és azért minden okos magát megh tartottatgya az veſzedelmektől, ne talántán azok történiének, az melyek ſoktak történni az Napnak nagy, erős és hatalmas fogyatkozásibá, mellyeket itten elő hozni nem engedi az üdők rövidsége, s-nemiside tartozando.

Kilenczedik Réſze.

Az Földi termésről, és annak természetlen Sovánságáról.

Kedves olvasom, viſzontagez jelen valo eſtendőnek gyümölcsöz voltáról emlékezem, tudni illik ebben az 1666. eſtendőben, bőséget várhatunk, avvagy drágaságot. De minék előtte ez felül valamit az egek és Czillagok forgásából jóvendőllek, veſem eſtemben, hogy nagy czudának lattatſék ha kinek kinek kívásága ſerint valo üdők és italának s-etelének könnyen valo megh ſzörzése történiék, és azért közönségesen ſől indittya sokaknak terméſeteket, hogy noha emlékezeti üdőtől fogva nem történt legyen, hogy az Föld gyümölczaineinek bőséges adását, és eledelre való adomanniának vigalságos remenséget megh vontá volna, mindazonáltal az telhetetlen és gonofzra hailando ſok emberek terméſeti csak arra czélozzon, miképpen ládakat kinczekkel, s-pinczéket Borokkal tölczön, magas házokat epicczen, hogy ainal inkább zabolatlan indulatinak kívanságit nagy ſorgalmatoſſággal betelieſtſe, az melly bizonyára nyilvánſágos jele, az véteknék undogságátul be moczkoltatot, és rugitot terméſetünknek. Mivel

inkább Istennek előtérte Fölsegének nagy voltában, és bőséges adakozásában, és mértékletes, nem lőlkünk veszedelmére való kereskedésünkben köllőnek reménységünket helyheftetni, és hűvel lélekkel Isten adományát várni, hogy sem Isten bántó fősvény forgalmatossággal, és földi ösmeretünk sérése által az üdönek fogyatkozását betölteni.

Az mirának okaért ez jelen való eštendőnek gűmölczős voltát, fűntásnk hasznát, és gyökereknek erősségét illeti, az mennyre eszemben vehetem az eštendőnek négy részeiből, tudományomról bizonyítottak kedves olvasom, hogy az Télnek hasonlatossága azt fogja magával hozni, hogy az Veteménieknél, plantaltatott gyökereknek, és más efféle földből ki nőt Viragoknak nem árt, mert mivel ez jelen való Tél, nem mutattya magát keménységével, és erős hidegivel, mód nélkül való fagyással, sőt fűraftó fűlekkel uralkodik nagyobb részére, nem látom mi módon ártatna.

Az kikelet úgy retszik ennélkem hogy álhatatlan fűlvést, gyakorta való előtérte, és hideget hoz: És azért az fagy mind az veteményeket, mind az földtőlőket későbbben erefti ki, hogy oly hamar az föld, vigaságra indito bimboival ne gyönyörködtesse fűmeinket, de az ideigvaló üdönek keménysége és el hallatása jóvendőbéli örömnélk hasznát igiri, mert az Eg ki boczátn az földhől az dereket, és az sok nyomorúság fűrűz és hervafűt harmatok, az hikelet végére gyönyörűsége, czendes és fűp napokat iger, eskert, külbomb külbomb fűle veteményeket fűp virágokkal föld ékeftűv, fűlektűl és ártalmas zűrzavartól megh oltalmazza.

Az

Az Nyáris visontag meleg üdöt iger, csak talánsan az aratás későbbé lűssen, mivel fűlek raita, hogy ez jelen való eštendőnek hasonlatossága, az Tavaly Nyárhoz, sok előtérte gyakorta bennűnket megh ne öntűzűz. Mindazonáltal ezek az gyakorta való előtérte latogatása, hasznunra lűssen; mivel azok nedvességűtűl fűp lassan az földtől tőlők megh telnek, és jó reménységgel bűftatnak. Fűnyegert nemelű helyeket mendörgésekkel, kől előtérte, és vízi aradásokkal, de mivel úgy remellem, hogy nem nagy részre teried ki, ez az ég oštora, az szomszéd helyek hűv segűtsége, könnyen minden károkat el tavosthat.

Az őfű (az mint az Egek igerik) maga tűstűben el jár, és sem az házi Gazdákat vagy fűnto vető Embereket reménységekkel megh ne czallya, mivel az mint előtérte emlékeftűm, mind kezdetűn, mind közepűn jó üdöt hoz magával, mind az vetemények bűtakarására, mind az földtől fűdűsere, s mind az jóvendő eštendőre való magok el vetűsere. Annakokaért ennek az Nemes és Kűrűly Orűfűgnak lakósi, az közűl lűvű Austriai tartományokkal, az Iűstű adományrűl, és mind Buzának s mind bornak bűsűsegerűl iger jól remélűhetnek. A késű vetűlek pedig, az melűlyek félűhetnek mind az fagyűtűl, mind az kől előtérte, ritkabbak lűssnek, és ez Okert drágabbakis. Az Tűsűerek barmokbűl, kalmárok el adott Partekáknak fűarodaságűbűl jó hasznat várűhatnak, mivel az vűr onto, és vűr fűoműuhozo hadakozűlnak földűl iudult keménysűge, semmi akadályt nem tűssen Orűfűgűnkban, és nem fűgyverkedűk, és iger a tyűkfűfiak szaporodása eledelűnkre ajánlya magat, s az el mult eštendű fogyatkosasűtűt helűben hozza.

Tű-

A Bekekségeknék és Hadadnak Ileirül.

AZ Emberek megh rögzött szokása az, hogy az Kalendarium olvasásában, leghelölőször az Országok, és Tartományok állapotjárul, és azoknak hadakozásáról, avagy bekekségekről forgalmatoskodgyek. Mivel, egy Astronomia sinezen, az mely az egek forgásibul jövőndőlhesse megh bizonyossan az ember indulatit, és akarattját az melyről csak egyedül függ mind az kereskedésnek, mind az Hadnak és bekekségnek állapotja. Innen, némely Babonas Astrologusok talaltattak, kik nagy mérészen az egi jelek nézésekből fok következendő hasznokat, avagy nyomoruságokat, hadakat, Pusztításokat, Egéseket, Harczokat, Tengeri Gallyak törésit, Kyrályok és Czászárok halálát és Diadalmaságokat igyek kestenek hasznatlnuk jövőndólni, innen fokatis irtanak az emberek czelekedetiről, és igyekezetiiről, mellyek csak egy embernek szabad akarattjából, és rendeleseiből függnek, Mely végre kiválképpen, és a többi közőtt ügyázna az \odot és M az mellyeknek más czilagokkal való iárafokbul némelykor szerézés dolgokat, némelykor nagy veszedelmeket jövőndólnek; és noha némelykor úgy törtét mint jövőndölték mindazáltal ez nem történt a természet szerént való czilagok állapotjárul, mivel ezeknek semmi okát nem adhatni, és bizonyos rendit, mellyeknek erőssége csak az Isten és Emberi szabad akarattjoktul függ. Ha annak okáért köllennek lenni, hogy az hét Pla-

nétak forgásibul valamit a jövőndő történyekről mondanék, mint szinten a hadnak allopotyárulis az Regiek vélekedése szerint, azt hozhatnam kitűdományombul, hogy nem csak Magyar Országban hanem Syomféd Auszriabanniss (mivel egy mérték alatt vannak) mindének bővsége léhen, mivel ez eštendőnek részeit igen szerenczésen, és bekekségsen lenni mutattyák az czilagok forgási.

Mert miképpen egy avagy két eštendővel ez elözt eszünkben vehettük, miképpen tudni illik a Verhomiuhozo \odot kiválképpen erősségét ki bochatotta s. haragiával be töltötte ez két tartományt, az mint úgy lenni tapasztaltuk, midőn külömb külömb féle ez közőkkel föl fegyverkedven, ártalmas pusztításokkal, kegyetlen dúlásokkal, és égetésekkel, egy hóval minden féle nyomorusággal hazanak ellepte volt, és akkor a M maga forgásában igé igé gyöngye állapottal birt, hogy alig lattatot maga uraságában: úgy szinten ebben az eštendőben ellenkező képpen, minden jot találok, mivel az föllyül megh nevezet Planéta \odot mingyarást az eštendőnek elein más hova mégyen, és oda tudni illik haragiát mutattyá, a honnan mi reanak hármástanac. Vihonsag az M ebben az eštendőben maga erősségében megh marad, és egy Planéta sinezen, az mely véle ellenkeznek, honnan nyilvánáságsan ki tecezik, hogy minden bekekséget, és bővséget hoz magával ez a Planéta.

Ellenző képpen ez a Planéta M fok hadi nyomoruságokkal illetetik, wert eő benne megh haragudván igyenessena \odot és a Naptul, egyut a \odot al ostromoltatik, úgy annyra hogy félo ne törtények

hogy kevés üdö alatt több vesztésük el, hogy sem kerestetett nagy forgalmatossággal sok esztendőül fogvást.

Annak okaért Ti Nemes Országok, mellyek az halaknak jelei alatt vadtok, és a kegyetlen hadaktul sokat szenvedtetek, néktek minden joriger az égnek forgása, czendes és bekecséges üdöket, mindé moddal miképpen egyet erthesetek tijskóróstyé Herczegek. s-Innen kivanhattuk hogy titületek megh ölmérefsek az Istenül adatott bekecség, mellyet az egész Világ nagy fohászkodással kíván, és sohait; az mellyre az égis haiol, tudni illik hogy egyet érczetek, mert nem mindenkor szépen néz a Nap, nemis mi raitunk áll mindenkor, hogy az Országok maradásával bekecségre álljunk.

Tizeneggyedik Rész.

Ez jelen való Esztendőnek Betegségirül.

A Gyogytto Doctörök Iskolaia a hét Planétakatel rendeli az embernek külömb külömb részeire, (mellyet itten elő hozni az kedves olvasomnak inkább unalmas és nehéz volna, hogy sem gyönyör ködtető) úgy hogy minden Planéta kivalképpen egy részére az embernek avvagy tagiáru alkogyék, így vessem eszemben, hogy ez jelen levő esztendőnek figuráiban az az az **♂** az **♀** az **♂** és **♀** ssal állyon megh. innen legh főképpé azokat az tagokat, mellyek **♂** és **♀** tulaido nittatnak, forgalmatossan megh köll oltalmazni Istennek eo szent Főlségének dicziretűre. Mely tagok pedig légyenek

nek, tulaidonok az **♂**, ki tecczik, úgy mint a lép: Test. Vér, és Maia. Az **♀** hoz tartozandok azok mellyek szolgálnak az izre, és belső gyöngye testnek részeire, vegtűre **♂** ala vetternek a nyelv, ó velő, Ere és irnak, az uidságra inditto szellőcz késsel egyűt, mellyeket hasznos léfzen a nagy melegben kivalképpen megh oltalmazni, ne talántan az keveszikra, nagy tűznek és gyuladásnak oka legyen. Más féle betegségekűl nem köll felni, csak arra köll vigyazni, hogy az földnek Gőzölési a Nyárban és őszben valami betegségeket magokkal ne hozzanak. De hogy az Veghetetlen és nagy kegyelmű hatalmas Ur Isten, az ki három ujjával föld függesztette a vilagot, ezektűl és más féle nyomorúságoktűl bennűnket megh mencyen, buzgo szivel kerűk őtet, és tista elettel dicziriuk, s-űgy léfzen hogy az mit kívànunk, nekűnk megh adatik, Amen.

Magyar Historiának következendő Részé minden féle Hadakrűl, Várások, és Vég helek Szállásokrűl, és Hadi út közetekrűl, mellyek történetnek Főlső, és aló Magyar Országban 1551. Esztendőben.

A Z Historiának előbbeny részében emlékeztetem, miképpen Castaldo János Ferdinánd Kyrálytul, es Maximiliánus Fiátul, Vicarius György sürgetésűre Vitézek köziben szamláltatott, az ki első napián Pűnkösd havának Béczbűl Eger Vár

Vár felé indulván ötven ezer hét száz gyalogival, és ezer hét száz lovasival; három felé osztotta hadat, és Tiszán által költözvén, Dóbrócódnához, és Szolnokhoz juttott; midőn pedig megh írtette volna hogy az Kyrálne, Groff Balassa által Erdelynek utyait megh gátolta volna, talált egy gyalog utat, és minden akadály nélkül Erdélyben szállott. Azombá az Kyrálne Ország gyűlést hirdedet, az mellyben el végeznek, miképpen az főllýűl nevezet Vicarius visza menni kényszerítették, de miént eő tanácsokat eőében vette, hasonlatanná tette Uicarius. Albánus Gyula Feyervárt megh szállotta, az mely mindazonáltal oly erősen tartotta magát, hogy az megh nevezet Vicárius Gáörgy, Castaldo el jövet le előtt kén erittetet légyen az Kyrálnéval bekecségelsen végezni. Látvan annak okaért a Kyrálne hogy Ferdinandustul Castaldo által hadi segétsék ködeter volna, félven ne talantán éppen az Országbul ki üzetnek, Vicáriustul tet punctumokra hailot, és Gyula Feyér Várban mindeneknek megh paranczolta (mivel tudná hogy sokáig nem tarhátanak az ellenségnek nagy, és erős viása miat) hogy megh adgyakagokát, de illye n állapottal, hogy mindé jóváival megh maradgyon az Kyrálne.

Ez dologott Vicárius Castaldo Jánosnak (az ki immár Erdélyben állott volt megh jelentet, és magához hitta. Azomban az Kyrálnéhoz ment, és Castaldo jövetelét jelentette, minekutanna pedig egyűve érkefsztenek volna Vicárius és Castaldo, egy mást köszöntvén barátságosan beszéltének, és Castaldo János Ferdinand Kyrály levelét elő adván jelenti szóval, hogy Ferdinand Kyrály

pa-

paranczollatya szerint, mindenben köllések neki. Vicáriusnak engedni. Ezek után Vicárius, Castaldo, és Erdely Nágysagos Urnak tanácsban állottanak, és el végezték, hogy az Kyrálne Ferdinand Kyrálynak Erdely Országát fogadása szerint erefsz- tene. Viszontag pedig reá állott Castaldo, hogy az Kyrálne Fia, Ferdinand Kyrálynak legh kissebbik leányát el vennie, száz ezer forint ajandekkel egyűt mellyet minnyáian jóvállottanak, Vicáriusra hagyvan, hogy az mit végefsztenek a Kyrálnénak megh jelentené, mellyet megis czelekedet. Látvan azért a Kyrálne hogy ez a vegezis igen hasznos volna az közsónséges jonak megh maradására, és bekecséges életre, tanatczokat az Kyrálne jóvállotta. Aztis kívánta azomban az Kyrálne Vicáriustul, hogy minek előtt az házóságrul végefszzenek, hogy Ferdinand Kyrály, Kyrálne Fiának minden esztendőre huszonött ezer forintot adna, magának pedig a Kyrálnénak száz ötven ezer forintot, tudni illik azt az penzt, mellyet ő tőle Janos Kyrály el vett volt, annak főllötté hogy Kársa Várását neki adná, ez eő őzveggységének helyére, mellyekre mind reá állott Castaldo, és az megh nevezett penzt három helet paranczolta el készittetni Sléshaban.

Azomban beszélgetet Castaldo a Kyrálnénal, az ki jelentette hogy ez az vegezes, mellyet Ferdinand a Kyrálnénak aianlott, neki igen kedves volna, magát mentven, és fogadván hogy soha el nem áll az bekecségnek fogadásátul, és hogy Vicárius volna mind ezeknek az gonoszoknak oka, legh főképpen pedig hogy az Töröktől segétséget kert volna.

Es noha tudna Castaldo az Vicarius ravaß termé-
 zetet és elméiet, mindaz oaltal mind a tistet, mind
 az Janos Kyráltul, neki hagyott füzetést megh hatta
 adatni tudni illik hogy maga Guardiaiara, és Or-
 szagh oltalmazására tizen ött ezer Lovást tartana,
 ez pedig a füzetés Tordai So Banyakbul adatot
 megh. Minek utanna pedig Esztergami Ersek meg
 holt volna, az megh nevezet Vicarius valóstatot
 Ersekke, Castaldus jovallása és kivansága szerint,
 és minden jóvedelmét, melly ki teriedet ház ezer
 forintra megh nyerte.

Ezek után lassan el felelkezet Vicarius minden jo
 tetéménnyul Castaldonak, és el hitetni akarta a Ky-
 rálnéval, hogy fogadását ne tartana megh, mert i-
 telte vala, hogy ő nem lenne oly nagy méltóság-
 ban Ferdinand alatt, mely nagyban vagyon a Kyrál-
 ne alatt. Eftet megh értven a Kyrálne, Castaldo-
 nak megh jelentette, és meg tanította, mi modon
 köllefsék neki ebben a dologban viselni magát.
 Mellyet mihent esében vett Vicarius, ismég az e-
 löbbeni fogadására allott, alattombā mindazonal-
 tal jelentven hogy ezt a Ferdinand, és Kyrálne kö-
 zött valo bekefséget, el fogia rontani a Török, ha
 segítséget ad Tömös vári Viczi Péter Gubernator-
 nak kérése szerint.

Ezek után Kolosvárott Gyűlés lett, az melyre
 egész Erdely Ország Nagyságos Urai hivattatta-
 nak, hogy a Kyrálne mellet lennének, és Erdely
 Országát Eerdinand Kyrálynak adnák, midőn an-
 nak okáert a Kyrálne 28. napián kis Asszony ha-
 vának, az több Urakkal, jobkézre Vicarius, Bal-
 kézre Castaldo lovallana, jutot egy Apatursághoz
 Ko-

Kolozvártul nyolcz mérföldnyire, és el végezték,
 hogy el kezdődnek a tracta és az Kyrály öltözet, a
 Korona tudni illik. Buzogán s. egy pár Kyrály Czis-
 ma kéz hez adatnának, Sűrgette Vicarius a Koro-
 nat, de nem adta neki a Kyrálne mondván, nem
 illendőnek lenni Vicariusához és annak köllletnek kül-
 deni a kihez igazság szerint taroznék és így holvan
 elő hozatta a Koronat és Castaldo kezéhez adta, az
 ki nagy hamarsággal maga Attya fia Alphonfus Ca-
 staldo Peskare által, Ferdinand Kyrálynak küldötte,
 az Kyrálne pedig Kolozvárra indult, ahol Erdely Or-
 szágnak nemesi, előzve gyűlekeztenek, ahol nyilvá-
 gos befédével ki nyilatkoztatta, hogy az Országot a
 Kyrálne Ferdinandnak adta, az kik jovallottak ez
 fogadást, és Ferdinádnek eskűttenek hogy engedel-
 messek lesnek, mellyet a nák utána hasonló képpen
 czelekedtenek az székelek az Oroshokkal egyűt, de
 illyé conditioval, hogy az előbbeni szabadságok he-
 lében maradgyon. Annak utanna az egész tarto-
 manyokban paranczoltatot, hogy a Török hatal-
 ma uíssa ütésére készűl nének.

Ezeket szeréczelsen el vegezvő a Kyrálne 9. napi-
 an sent Andras havának Karsára indult, hova, Tö-
 mösvár, Lippa és más vég helek Bathori Andrásnak
 kezéhez arása utan érkezet Viczi Peter, a Kyrálne
 pedig egy el rőitöt gyalog uton Karsára jutott nagy
 munkálkodása utan, mivel Achmet Balsá minden
 fele vigyáztatot a Kyrálnéra, az ki három ezer ma-
 gával Kyrálne után indulván a Koronat el akarta
 nyerni, azt vélven hogy a Kyrálne még nem kül-
 dött volna Ferdinandnak, és noha az egész Ország
 Ferdinand birodalma alatt volna, mindazonal
 kül-

küldött Castaldo Spanyol nemzetből való Bernárd Aldenat fegyveres kézzel Lippára és Tömösvárra, hogy ottan Kapitány és oltalmazó lenne, az ki az többiközött leghjobbá megh erősítette Tömösvárra.

Azomban Castaldo Sürgette Vicariusnal, hogy a sobul való dezma, mely ki teriedet három száz ezer forintra, neki adatnék, de csak harmad részét nyerte el. Ferdinand engedése került. Haszonlóképpen egy Czaus Török avvagy posta küldetett Solimantul Erdely Országban, hogy adót kérne, mellyet régről fogvást nem adtak volna, ešet mel-
tosága került bóczüllőtte, és iol tartvan, Castaldo előtt neki megh füzetet, mert minden modot gondolt, mikeppen, mind a Török Czászárnak, mind Ferdinandnak eleget tenne.

Még értven Solyman Czaár, hogy Erdely Országára Ferdinandnak adatot volna. Beklevéget küldött Görök országbul nagy haddal és sokasággal, evvel az Paranczolattal, hogy Erdely Országát két felől ütné megh, egyik részéről, az Oroshok, második részről maga Beklerbég.

De mihént ezeket megh ertette volna Castaldo, mingyarást magát minden hatalmával és erősségével a haczra és oltalmazásra késítte, és azon igyekezet, hogy maga részére vonna Vicariust, az ki felven a Töröktől egy részről, második részről Castaldo haragiátul, minden féle módon akadályt akart tenni, a hadnak. Inné tractalvan Beklerbeggel, és a több Basakkal, minden vétket a Kyrálnéra háritott, az ki nem csak Erdely Országát Ferdinandnak adta volna, de még fiaival is el vétette leányát, és hozza adta, hogy nem volt szükség oli nagy ha-

talommal Erdelyben szállani Ferdinandnak, mivel adóiat üdöie szerént le tette volna.

De Ezekkel nem gondolvan Beklerbég hadakozni kezdett, és Becze Várát a Tisza mellett megh állotta, ahol leg elsőben gyülekezet eszue a nepe. Azomban Castaldo sem henyéllet, de azon volt minden szorgalmatosságával hogy az Erdely varasok megh erősítették, azomban megh paranczolta Iosonczy Istvannak, és főteden Györgynek, hogy hat száz lovassal, mint hinten maga Generalisának Aldenának, hogy az egész Spanyolokkal, Tömösvárra menne. Azomban eszue gyürte Bathori Andras tizen ött ezer nepet, az kik nagyobb részre Rusziabul iöntenek vala.

Hogy pedig jobban maga részére vonna Castaldo Vicariust seme eleiben téve, minden következendő nyomorúságokat, és kére, hogy mint egy Vaida Tömösvárnak megh tartására igyekeznek segetségével, és noha Vicarius igen nehezen allana rea, mindazonaltal midőn megh tudta hogy az Török kettős hidat csináltatott volna a Tisán, eő magis hadban készült, és ki kiáltatta, hogy minnyáian az kik tartoznak az hadban, áll üllyenek nagy hamarsággal, de mivel Castaldo megh interet hogy ne igen hinne Vicariusnak, mivel ellenző, és másra vonso sível volna tüle, nem hit Vicariusnak, és minden igyekezetét arra fordította, hogy a Vicariust maga, melle háretana; azért Vaidaságot adott neki, tizen ött ezer, tallerára iofággal, s kinczartová tette negy ezer taller füzetével, és hogy sűkseg ideieiben nyolcz száz lovas, ött száz haidut fogadhatna, és Deven Várában, az mint

más

más kelyreis forgadta, hogy népet fog küldeni. Ezekkel az igiretekkel Vicariust maga melle haitotta, és megh jelenven Hermanstadi gyűlésben, mindenre reá allott, mellyek tüle kívantattanak.

Azomban Ferdinand Kyrály Kűlde Pallavicin Sfortia Herczeget, Beandaye Andrásal karom ezered magával, és Seretin Carolust négy házad magával Erdély Országban, és mikor Várádra iutottak volna, Paranczolat erkezek, hogy Castaldo-hoz mennének, az ki belőlők egy néhány companiat Gyula Feior Várrá küldött, és más helyekre, hogy jobban oltalmaz-hatnak; az többivel pedig Vicarius nepéhez ment.

Azomban az föllyűl megh nevezet Beklerbég, minek utanna az Tifzán által ment volna, eofsue gyűitöt nyolczvan ezer népet, az kikkel Tömös-várt Vija vala, de nem Sokaig onnan el menven, más heleket Véue megh, ugy mint Bechent és Beczkereket, és Czanad ala menven, aztis kevés űdó alat megh véue, az utan Lippához ment, hatra hagyvan Tömösvárt. Megh értven pedig Báthori, Beklerbégnek jöuetelét, minden rend nélkül vitézivel megh vonta magát, és maga helet tette Hunger Pétert, az-ki, nem fokáig az Tanác tudó főemberrul, Bathori el menetele utan, Beklerbégnek, ellenebe uitte a kulczokat, és az várost kezében adta. Midón pedig Beklerbég tiz napig it mulatot volna, Solmos alá ment, és kezdette vinia, de haszontalanul, honnet minek utanna Oliman Béget Perliabul fermozaandot Lippaban bé tette volna őtt ezer lovasal, és két száz Janczarral, Tömösvarra ment, és oda jutot 14. napian mindszent havá-

havának, leg ottan az Várát kezdette erőssen ostromolni minden hatalmaóságával.

Azomban Castaldo népe egyyue érkezet Vicarius népével, honnan mindenestul, kilenczven ezer nep talaltatot és hámlaltatot, az kikkel Tömösvarra indultak illyen igyekezettel, hogy azelenséget el űznek alolá. Az uton pedig tanácskoztanak mi módon tauosztathatnák, el az ellenséget. Vicarius azt iovaltotta hogy Lippat megh állanak, de ez végben nem uitetet, mivel Castaldo inkább itélte hogy hasznosab lenne ha az ellenségnek czatázásit megh alázna, és futásának minden uttyait el venne, miuel hadának egy reset Lippa ala küldötte volna, az ki elegendő lattatnek annak az helynek Vissza vételére, es hogy az másik része hadanak Tömösvár ala menne; De ez ellen volt Vicariusnak akarattya, és keménysége, az ki hogy Castaldott a földtett czéltul el vonná, nagy veszedelemnek lenni mondotta, ha Tömösvár ala menének, mert mihént megh hallana a Török az éo jöveleteket, eleikben szállana, és megh űtköznek vélek.

De miuel immár Szokhor Castaldo megh jelentette volt Ferdinandnak, az Vicariusnak hamiságot és ravaságot, melyrűl Ferdinand Constantinápolbulis Leuel által meg tanittatot, mind a Lengyel kyaltyul, és más Herczegektul itt levelekbűlis megh intettet, hogy a Vicarius minden igyekezetét, és elméiet arra forditana, hogy Castaldus hadi erősségével, vagy abbul az tartománybul ki menne, vagy pedig hogy megh ölettetnék, és annak utanna éo Alfó magyar Országnek Kyrá-

D

ly-

lyáva valóstatnék, Solimantul Ferdinand, F8 nemzetből hámrázando Julius Salazart levéllel küldötte Erdélbé Castaldohoz, paranczolva hogy Erdélyben maradna, és ugy alkalmaztatna magát az Vicarius természetéhez, hogy az hely megh ne tiltatnék néki, Sőt Vicariust jo alkalmazossággal (mivel immár az Török Császárral előző Zimboralt volt) megh ölerne.

Az mely irást Castaldus, elvév minek utána Vicarius fok Szoval kérdézte volna, mi lenne a Ferdinánd Levelében, hogy a Kyrálynak akarattya megh ne tudodnék, okosán el halgatta, és a Vicarius kérdésére azt felelte, hogy instructiot vett légyen Ferdinandtul, mi módon köllésék magát viselni az hadakban, és mihez tartani, és aztis utanna vetette, hogy le irattatott Az ellenség hatalma, és hadi erőssége, és hogy igen bizzék az Várnak Praefectusában avvagy Kapitányában, hogy oly nevezetes úitez volna; mind ezeket pedig csak azért hozta elől Castaldus, hogy jobb alkal matosságot talál na a Ferdinand Kyrály paranczolattyának végben vitelére.

Azomban mind Castaldonak mind Vicariusnak Leuelek érkeznek, hogy nyolczad napi erős viás után el hatta volna az ellenség h Tömös várt. Mellyeket megh ertven Castaldus, Vicariust rea kényszerítette, (az ki igen nehesen állott Tanácszára) hogy a hadi nép. Lipa alá indulna.

Masodik napia vala szent Andras havának, midőn el érkezek, Ferdinand Kyrál hada Lipa alá, megh nézvén annakokaért Castaldus a Várt s-nem fok üdö mulyan agyukkal igen megh jéjtette az ellen-

lenség bátyáit s- végtére igen hathato befédévelis föl indította az népet Vicariussal együtt, hogy minnayan egy sível lélekkel ostromnak mennének, mellyet megis czelekedtenek, de sokan vesztének, és vissza üzertének.

De ez az Vitézeknek romlása, sem megh nem jéjtette Castaldot, sem igyekezetéről el nem távoztatta, sőt elő hivan mind az Kapitányokat, az Város megh vetelének remenségével bíztatta őket, és Vitézitis néki bíztatta hogy megh egyser ostromnak mennyenek, s-bizonyosan hidgyék, hogy az Isten kezekben adgya. Annak okaért őreg adgyukkal kézdetet erősen lövettetni a Város, és negy ezer ember hámláltatot az ui ostromra; Jelé volt itten Nadásdi Tamás, és Istennek nevének diczireire, s-hazáának megh tartására vitéz modon harczolt. Vicariusis zöld kontózbén öltözvén, hogy másoktul megh ne ösmertetnek, maga tífte herint jól uiselte magát. Ostromnak menvén tehát erőshakkal megh vettek a Vároft. Ezek után hasonlo akarattal az Várnak belső erőtséget kezdték lovettui, és nyolczadik napiatul fogváft szent Andras havának tizen ketedik napiáig hűnetlen lövették, ugy hogy Oliman Bég, az ki a Várban volt, az Várnak megh adására kényszeritetet ilyen okkal hogy bekekségelsen ki mehetne Nepével a Várbul. De Továb nem tarthatvan ravaft természetét a Praefectus, ki nyilatkoftatvan vékeksé tette, mert jel végefte volt immar magával, hogy Oliman Béget, az be Rekefttetet Törökókkal együtt, és lövő herhamokkal bekekségelsen el boczáta. De ennek az Vicarius akarattyanak Castaldus az több hadi fő

emberekkel erőssen ellene allott, mondván, hogy oly kegyetlenséggel köllesek banni az ellenséggel, mint hintén eő czelekednék ha őket fölyűl halladna, és megh rontana. De Vicarius semmi modon itéletirűl el nem vonyartathatot, és inkab el akart menni az hadbul, hogy sem Castaldo akarattyá főrint czelekedni, sőt az egész nép előtt föl kiáltván, à Török Czászár hatalmát igen diczirte, és hogy nem köllenék haragra föl indítani s-hogy nem kívánnyá hogy ellensége légyen; és ha valaki ebben akadályt tenne, minden moddal igyekeznek ellene allani. Innét ki nytot záf loval minden hadi férfammal ki erektette Oliman Beget, népével egyűtt, ilyen okkal élven Castaldo előtt, hogy így nagyobb jóvára volna Erdely Országának: kinek Castaldus nem mást felelt hanem hogy őis Vicarius itéletinek engedne, hogy őtet haragra föl ne indítana, mindazonáltal nem köilletnek ilyen jó alkalmatofságotheában elhadni eőt pedig azért czelekedte, hogy annal inkab jobb alkalmatofsága lenne Vicariust ez Vilagbul ki végezni.

Némely lelek, mellyekbul az Vdónek válttozását cszűnkben vehettyűk.

Az Naprul.

A Nap fogyatkozás nélkül tellyes gömbölyű testű, midőn le nyugszik, és magát nem lattatik egy néhány részre el osztani, hanem egészen el nyugszik heg tífra üdött jelent.

Ha föl keleseber fölyhők követik, az kik által úgy lacczik mint az ősta által, avvagy ha nem egy arant

arant erekti ki sugárit, hanem mint ha két felé vaggattatnik az fölyhőktűl, jelenti hogy az üdő elsőre igen alkalmastatot, mindazonáltal elsőben jól megh köll gondolni az estendőnek részét.

Az Holdrul.

HA az harmad vagy negyed napi hold. vagy tísága vagy telliesége után, fölyhők nélkül vaggyon, s-azokat magához nem vonya, sőt igen feiér, és igen hegyes farvaival, jó üdőt igér.

Ha pedig fokatlan keregdedségét el hagygya, és tompa farvaival latczik, avvagy ha külömb külömb keregdedségek külömb részében az üdónek lattatnak az hold körül, mellyek feketellő fölyhőkke lésznek, nagy vízi öntést, és első nedveségeket jelent.

Az Czillagokrul.

HA feiérek és pirofsan ragyagnak az Czillagok, avvagy körülők efféle keregdédségek lacczanak, sűp tífra üdőt mutatnak, de igen kedvelik az feleket.

Ha pedig az Planétak avvagy ezekhez hasonló nagyságu czillagok, fekete hint, avvagy kéket, avvagy zöldet, avvagy vöröset, vagy magok, vagy az kórnyűl lévő fölyhők mutatnak, elsőnek jele.

Az levegő Egrul.

HA az fölyhők, vagy az őšve fedetet tollakhoz hasonló, vagy pedig a Feiér Gyapjuhoz, és magokat ki terieftik az égen, midőn csak nem dél-

ben vagy a nap. kezdetit jelentik az szép időnek, midőn pedig lattatnak az folyók zöldelleni, jele hogy sok esőtt foglalnak magokban, és herelen esőkkel jektnek.

Az Vizrul.

Midőn lattatnak az kódk, hogy az Vizre ha-
iolnak, jele hogy nem sokáig jelen lészen az
Verő éni, midőn pedig ugrandoznak a halak tiszta
időben az Viz fölben, az jövendő esőnek hege-
dőlnek.

Az Földrul.

HA az hegyek teteién fénlik a nap, szép idő
lesz, nemely heléké vannak oly magas hegyek
az mellyek midőn gőzölgenek, vagy az folyók
sűrűségetől befödöztenek, bizonyosan esős
időtt jelentenek.

Ma-



Magyar Országi és Erdélyi Sokadalmak. Boldog aszony havában.

Kis Karácson napján. Egerszegen, Chuzon, Verbón,
Lóchón, Atfalón, Páczán, Variban, Székelyhidon,
Divinben.

Vízkereszt napján. Vasárhelyen, Szilizen, Szenczen,
Magyar Baradban, Keszthelen, Vezprinben, kis Egersze-
gen, Sz. Györgyön, Rimaszombatban, Szerenchen, Kara-
fzenen, Ielezen, Vrógdón, Zilahon, Arfa-nagyfalun, Te-
kében, Simandon, Chehiben, Borosienőben, Váradon, Sze-
bénben, Patonan.

Vízkereszt után 1. Vasárnapon. Piskolton.

Remete Sz. Pál napján. Nitrán, Hadadban.

Vízkereszt után 2. Vasárnapon. Sarloban.

Sz. Antal napján. Nagy Tapolczán, Debreczenben,
Bogdánban, Nagy Szombatban.

Sz. Vincze napján. Nagy Szombatban, Tihanban, Tál-
lyán.

Sz. Fabián és Sebestyen napján. Kassán, Egren, Bátorban,
és Bollerázon.

Sz. Pál fordulója napján. Galgócson, Vépén, Széchen-
ben, Privigyen, Nagy Megyeren, Dioszegen, Vngváratt,
Szőlőst, Gönczön, Beszérmenben, Hiben, Podolinczán,
Szebenben, Banfi-Hunyadon.

Bóyt elő havában.

Cyertya szentelő Boldog Aszony napján. Pápán, Szom-
bathelen, Kórmenden, Sz. dben, Zittrópkón, Nagy Miha-
lyiban, Szatmar-Néméti. anán.

Sz. Balás napján. Sz. Gródon, Gyulán, Szekelihydön.

Sz. Agota napján. Belényesben, Bogdánban, Csétörtök-
ben.

Sz.

Sz. Dorotya napján. Szikfón, Károlyban, Arva Nádasfa-
lun Teltinán, Bábén.

Sz. Bálint napján. Egerszegen, Pápocczon, Mayténban,
Váradon, Berzeviczén Tafnádon.

Septuagesima Vasárnapon. Binben, Kóhalomban.

Vízöntő Sz. Péter napján. Győröt, Bártfán.

Sz. Mátyás nap. Vácson, Kerezturat, Zemlénben, Szep-
siben.

Sexagesima Vasárnapon. Bábán, Verebélyen.

Bóyt más havában.

Hus-hagyó kedden. Kállóban, Váradon, Eczelben.

Bóyt előpenként. Chepregben.

Sz. Gergely napján. Beszprinben, Kesziben, Sz. Grodon
Körmenden, Chornán, Dioszegen, Sajó, Sz. Petert, Kech-
kemén, Gálszéchben, Kapiban, Tarchan, Erdődén, Dioson.

Invokavit Vasárnapon. Sopronban, Nagyszombatban.
Nagy Vasfönbán, Barfont, Kőszegen, Késmarkon, Seges-
Váradon.

Az után Galó herfő. Kóhalomban.

Vránna Galó kedden. Beszterczen, Tordán.

Reminiscere Vasárnapon. Sarlóban, Sz. Miklóson.

Sz. Benedek napján. Váfarhelen, Kereszt-Vrat, Seren-
chen, Lifzkan.

Gyümölcs-oltó Boldog Asz szony napján. Pápán, Körmén-
den, Miskén, Tokajban, Szőlőson-Szántón, Vrögdon, Bá-
torban, Fejervárat, és Bollenában.

Oculi Vasárnap. Nitrán, Nagy Bányán, Turóczban, Vy-
helyben.

Az után Galó kedden. Bonczhidán.

Bóyt kőz. Szepes Várallyan, Váradó, Szekelhidon, Mare-
gitán.

Sz. György havában.

Latave Vasárnapon. Pofomban, Galgócson, Rohon-
czon, Simegen, Saytoskábban, Gönczön, Iglón, Szeben-
ben, Dengegen, Radnóton, Sz. Agotan.

Iudica Vasárnapon. Lofon, Vrmént, Piskolton.

Virag Vasárnapon. Magyar Baradban, Simegen, Nemoz
Ujvár-

Ujváran, Vdvardon, Bábán, Sogyénben, Dioszegen, Iker-
várat, Hegykőn, Alfokubinban, Vyhelben, Vnguárat, Hét-
harson, Betegszaszban, Mádon, Afzalón, Kóhalomban, Be-
szerimenben, Mezóteremben.

Nagy kedden. Dioszegen, Sarmaságon, Gyulafejérvárat.

Nagy szerdan. Győröt.

Nagy chörörökön. Nitrán, Sarlóban, Verebélyt, Chepreg-
ben, Kesztelen, Ztropon. Szántón, Váfaros, Neman.

Sz. György napján. Nagy szombatban, Nagy szőlőson,
Szibat, Tihanban, Maróton, Széchenben, Szombathelen,
Suranian, Sz. Györgyön, Szerenchen, Munkachon, Rima,
Széchben, Egren, Czencherben, Eczelben, Arvanagyilun,
Debreczenben, Somplion, Buzáfsban, Szafz Sebesben.

Pünkösdi havában.

Szent Fil. és lak. nap. Sopronban, Galgócson, Revko-
maroban, Divinben, Szent Gothardon, Chornan, Tápol-
czán, Mura Szerdahelyt, Kafsán, Túrban, Szikfőn, Teske-
ben, Szathmárt, Dichóben, Sz. Márronyban.

Quasimod. Vasárnap. Tót-Vjhelben, Körmenden, Vépen,
Birthalomban.

Szent Kereszt találása napján. Nemetiben, Tarchán,
Gálszón, Váfolyon, Lelefsz Tornan, Bábén, Csótörtökben.

Sz. Szaniszló napján. Széchenben, Dioszegen, Ztropkon,
Karaznán, Vngvárat, Tarczalt, Nagy Myhalyban, Regen-
ben, Tafnádon, Féjervárat, Hadadban, Enyeden.

Misericordia Vasárnapon. Sellyén, Verebélyt, Kesziben.

Sz. Gordián napján. Piskolton, Nagy czenken.

Cantate Vasárnapon. Szepesben, Gneznán.

Sz. Illon napján. Somariában, Cháktornán, Margitan.

Sz. Orbít napján. Sagon, Szenczen, Chepregben.

Kereszt hét Vasárnap. Bábán, Binben, Vrögdon, Szász-
kizden.

Sz. Iván havában.

Aldozó chörörök előtt Galó szerdan. Szerdahelyt.

Aldozó Chörörnap. Pofonban, Kesztelen, Vépen, Vr-
mént, Barfont, Simegen, Szepes Várallyán, Rosembergen,
Kisvárdán, Szalardon.

Exaudi Vasárnapon. Magyar Baradban, Sarlóban, Szőgyénben, Pápoczon, Chepregben, Lyublinan, Lipto, Sz. Miklóson, Enyeden, Nagy czenken, Bajomban.

Pünkösd napján. Galgócson, Galántan, Trenchinben, Apátiban, Perlakon, Károlyban, Gyöngyösön, Szepsiben, Váradon, Somlyón, Héthárfon.

Pünkösd hétfőn. Bazinban, Tapolczán, Nyéken, Bolkynán, *Pünkösd ked.* Sz. Miklóson, Darócson, Szászvaradt, Fogarasban.

Pünkösd szerdán. Nagy Megyeren, Kis Martonban. *Paduai Sz. Antal napján.* Keszteleen, Homonnán, Nagy Mihályban, Kolosvárat.

Sz. Vid napján. Lochmant, Keményben, Egerfzegen, Kifvardan, Dengelegen, Nagy Szombatban.

Sz. Háromság napján. Pápan, Dioszegen, Chótörtökhe-lyen, Eperjelt, Kárásznán Brassóban, Vásrhelt, Betlenben, Feketeiben, Ardoban, Kereszturat.

Vr napján. Győrött, Keszteleen, Szombathelen, Loson, Nitran, Léván, Rimászechben, Ztropkon, Kalsan, Variban, Dioson.

Keresztelő Sz. Iános napján. Szeredben, Kőrmenden, Tot Vásonban, Sajtoskaltban, Sz. Grodon, Bartfan, Tokajban, Szőlőfőn, Afzalón, Jászón, Széchenben, Olasziban, Mező Teremen, Jolsuán, Alvinczen, Tordán, Patonán.

Pünkösd után 2. Vasárnapon. Kőrmenden, Sz. Gothardon, Küküllősvárat.

Sz. László napján. Tapolczán, Szerdahelt, Lifzkán, Talián, Mádon, Debreczenben, Hadadban, Tekében.

Sz. Péter és Pal napján. Rev Komaronban, Maroton, Galgócson, Vépen, Nagy Vásonban, Szereneben, Sajó Sz. Pétert, Chengerben, Szaárdon.

Sz. Jakab havában.

Boldog Afzszony latogatása napján. Pápan, Kőrmenden, Miskén, Maróton, Berenchen, Nitran, Vyhelyben, Gőnczön, Váradon, Szákmart, Németiben, Bátorban, Podolinczan, Radnóton, Székelyhidon, és Bollérázon, Nagy Szombatban.

Pünkösd után 3. Vasárnapon. Segesvárat.

Pünkösd után 4. Vasárnapon. Komjatin, Széchenben, Bar-
ton, Sz. Agotán.

Sz. Marg. nap. Sopronban, Német Vyvarat, Fűreden, Sz. Gródon, Olti Afzszonyfalván, Rohonezon, Sellyén, Totvásonban, Szenczen. Kereszturat, Szepsiben, Szántón, Rimaszombatban, Ztropkon, Dioszegen, Tarchan, Margi-
tán, Szász Medgyesen.

Sz. Praxe. nap. Erdődön Béliőkön, Belényesben, Foga-
rasban.

Sz. Maria Magdolna napján. Győrött, Chepregben, Sz. Gothardon, Fyineben, Tapolczán, Eztergamban, Gal-
széchenben, Szerdahelt, Szikszom, Szalkán, Mufinan, Ha-
dadban, Fekete Ardoban.

Sz. Krisztina napján. Bogfiánban.

Sz. Iakab napján. Nagy Szombatban, Maroton, Kőfze-
gen, Lóchen, Ungvarat, Naménban, Lengyel, Novitargon,
Nemetiben, Egren, Bészermenben.

Sz. Anna napján. Kőrmenden, Kesziben, Tokaiban, To-
ronyán, Urógdón, Enyeden, Hunyadon.

Pünkösd után 7. Vasárnapon. Károlyban.

Kis Afzony havában.

Vasas Sz. Péter napján. Trenchenben.

Házi Boldog Afzszony napján. Pászán, Tafnádon.

Vr sine változása napján. Nagy Megyeren, Szerenchen,
Majtenban, Kereszturat.

Sz. Lőrincz. nap. Pofonban, Galgócson, Veszprinben,
Pápoczon, Báltban, Keszteleen, Eperjelt, Gőnczön, Diosze-
gen, Chengerben, Urógdón, Privigyén, Regétben, Kechke-
méten, Leleszt, Bűben, Divinben.

Pünkösd után 9. Vasárnapon. Széchenben.

Nagy Boldog Afzszony napján. Pápan, Magyar Baradban,
Szeredben, Kassán, Iglón, Szatmárt, Debreczenben, Nagy-
Mihályiban, Túron, Somlyón.

Sz. István Kiral. nap. Vépen, Galántán, Váradon, Nagy-
Banyán, Défen, Küküllő várat, Larócson, Bészermenben,
Vásáruton.

Nagy Boldog Asz. után Galó Vasárnap. Sz. Gothardon, Kibúlcún.

Sz. Lajos Király nap elől Galó Vasárnapon. Vépen.

S. Bert. nap. Kőrmenden, Rohoncson, Szilát, Simegen, Kesziben, Samarjában, Szőgyénben, Naszvadon, Legradon, Muraszombatban, Gyöngyösön, Kereszturat, Madon, Ztrópkon, Szepesben, Gneznán, Szafz-Szebesben, Fekete Ardóban, Erdőd Bel-tőkön.

Sz. Lajos Király napján. Tardoskedden.

Sz. Agoston napján. Bazinban.

Sz. Iános nyaka vágása napján. Totvasonban, Szechenben, Rimaszombatban, Bogdánban.

Sz. Mihály havában.

Sz. Egyed napján. Szenczen, Nemetnyvárat, Sz. Grodon Nyárhidon, Miskén, Lőven, Kemény-Egerszegen, Tornán, Bartfán, Egren, Vyhelyben, Kifvárdán, Variban, Váradon.

Kis Asz. szony napján. Győrött, Pápán, Vrmént, Bárfon, Szombathelen, Szepesben, Varállyan, Szikszón, Simándon, Debreczenben, Szalardon, Tordan, Fogarasban.

Kis Asz. nap után Galó Vasár. Nagy Szombatban, Egerszegen.

Sz. Kereszt magaszt. nap. Kereszturat, Vdvarodon, Privigyén, Vátolion, Késmárkon, Károlyban, Lelefst, Madon, Diofszegen, Vrógdon, Nagy-Szebenben, Kis-Szebenben, Margitan.

Sz. Maté napján. Sarloban, Kőrmenden, Ovarat, Sagon, Sz. Miklófon, Keszelen, Tokaiban, Szeredben, Bajomban.

Sz. Kósiná napján. Iánosfalván.

Sz. Mihály napján. Pofonban, Galgoczon, Léván, Maroton, Chepregben, Nagy Vasonban, Szakmarban, Vngvarat, Galszéchben, Iafzon, Lúfkan, Musfinan, Nemetiben, Vafarhelyt, Silahen, Székkelyhidon, Fejerváratt.

Sz. Mihály nap után Galó Vasárnap. Bollerázon, Nagy-Szombat mellett Vgyan ot, minden Csótörtökön Héti Váfar.

Mind szent havában.

Sz. Ferencz nap. Rév Komaromban, Szanton Varadon, Rűben.

Sz. Diemes napján. Debreczenben.

Sz. Kalmán napján. Tályan.

Sz. Gál napján. Vácson, Lőchen, Szánton, Tafnadon.

Sz. Luk. nap. Trenchinben, Kőrmenden, Sz. Gothardon, Vácson, Lofon, Nitran, Apatiban, Sitkén, Szénczen, Beszerménben, Diofszegen, Chengerben, Nagy Mihályiban, Váriban, Davinben.

Sz. Orsolya napján. Kőfszegen, Chótörtökben, Mayténban, Rimaszombatban, Bonczhidán, Bogdánban, Vrógdón, Csótörtökben.

Sz. Demetr. nap. Pápoczon, Redneken, Murai Szerdahelt, Tokajban, Egren, Chornán, Maménban, Varsánt, Haddban.

Sz. Simon és Iudas napján. Magyar-Báradban Szőgyénben, Ovarat, Nagy Szőlőson, Egerszegen, Alfolindván, Szőlőt, Belenyeseben, Nagy Szombatban.

Sz. András havában.

Mind Szent napján. Galgoczon, Maroton, Szilát, Legradon, Szerenchen, Károlyban, Szepűben, Berekszfázbán, Szatmár-Németiben, Diofszegen, Berzeviczén, Janosfalván, Borosjenőben, Hibén, Brassóban.

Sz. Imre napján. Vépen, Tafnadon, Sagon, Kifvárdán, Vyhelyben, Piskolton, Tékeben, Margitan.

Sz. Lenárd napján. Olasziban.

Sz. Márton nap elől Galó chótörtökön. Keszelen.

Sz. Márton napján. Badbán, Szőgienben, Kőrmón-Kesziben, Tihanban, Szerdahelt, Sz. Martiáncon, Iglon, Szikszón, Zilahon, Nagy Banyan, Madon, Arva, Nadasfalón, Tarchán, Páczan, Tafnadon, Maros-vasárhelyt.

Sz. Berecz napján. Sz. Gródon.

Sz. Erőbet napján. Sopromban, Simegen, Komiatin, Győrött, Lelefst, Iolluavan, Túron, Szatmárt, Taffán, Batorban, Csótörtökben.

Sz. Kelemen napján. Bogdánban.

Sz. Katalin napján. Verebélyt, Chornán, Rohonchon, Alfo Kubinban, Kereszturat, Kechkeméten, Héthkárson, Léngyel, Navitargon, Dengelegen, Feketen, Ardóban, Alinczen.

Sz. *András napján.* Révkomáromban, Trenczinben,
Szombathelen, Urmént, Palosnokon, Egerszegen, Keszteleen,
Rosenbergen, Lengyel, Novitargon, Lisszan, Eperjess, De-
breczenben, Egren, Város, Naménben, Medgyelen.

Karáchon havában.

Sz. *Borhára napján.* Mádón, Károlyban.

Sz. *Miklos nap.* Muraiszombatban, Nemet Vjvárat, Vesz-
prinben, Tapólczán, Megyeren, Nagyszombatban, Liptón,
Sz. Miklósban, Lyublyon, Sz. Pétert, Szanton, Simándón,
Segesvárat, Karafznan, Szatmart, Tordán, Szafzváraft, Fo-
garasban.

Sz. *Miklós után Galó Vasárnapon.* Barsont.

Bóld *Asz. fogantatása nap,* Pápán, Miskén, KisMariaban.

Sz. *Orilia nap.* Piskolton, Boros-jenőben, Berethalom-
ban, Tasnadon, Rakoson,

Sz. *Lueza nap.* Kőrmenden, Nyarhidon, Késmarkon, Ja-
szon, Ztropkon, Zilahidon, Debreczenben, Urógdón, Vari-
ban, Dénen.

Adv. 3. *Vasár.* Szőgyenben, Sarloban, Komiatim, Batban.

Sz. *Tham. nap.* Nagy Vásonban, Vylakon, Maroton, Fel-
ső, Nitran, Verebélyt, Bartfán, Tokaiban, Chengerben,
Dioson.

Apro *Sz. entek napján.* KisVárdán, Válaros, Naménban.



V E G E.



Handwritten notes in cursive script, likely bleed-through from the reverse side.

